HYVINVOINTIKERTOMUKSEN VUOSIRAPORTTI

2025

Kuva: Seppo Aho

Hyvinvointilautakunta 2.9.2026
Kaupunginhallitus 14.10.2026
Kaupunginvaltuusto 9.11.2026

SISÄLLYS

JOHDANTO 3

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN HAAPAVEDELLÄ 4

HYTE-kerroin..... 4
Prosessi-indikaattorit **5**
Tulosindikaattorit **7**
TEAviisari **8**

KESKEISIMMÄT MUUTOKSET KUNTALAISTEN HYVINVOINNIN TILASSA VUONNA 2024 9

Elinvoima ja talous..... 9
Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet ***11***
Nuoret ja nuoret aikuiset ***13***
Työikäiset ***16***
Ikäihmiset ***18***

HYVINVOINTISUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN PAINOPISTEALUEITTAIN 20

YHTEENVETO 25

LÄHTEET 26

LIITTEET 27

HAAPA VESI

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

JOHDANTO

Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Kuntalain (410/2015, 37 §) mukaan kuntastrategiassa on huomioitava yhtenä osana kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen. Myös terveydenhuoltolaki (1326/2010, 12 §) määrittelee, että kunnan strategisessa suunnittelussa on asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet. Lisäksi laki edellyttää, että kunnassa seurataan asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin. Kunnassa onkin laadittava valtuustolle kerran valtuustokaudessa laajempi hyvinvointikertomus, minkä lisäksi kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain.

Vuoden 2025 hyvinvointiraportti liittyy Haapaveden kaupungin laajaan hyvinvointikertomukseen vuosille 2021–2025, joka hyväksyttiin loppuvuodesta 2022. Laaja hyvinvointikertomus sisältää katsauksen kuntalaisten hyvinvoinnista väestöryhmittäin sekä kuvauksen kunnassa tehdystä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä.

Lisäksi hyvinvointikertomus sisältää suunnitelman hyvinvoinnin edistämisestä.

Tässä hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa kuvataan lyhyesti keskeisimpiä muutoksia eri väestöryhmien hyvinvoinnin tilassa vuonna 2025. Vuosiraportissa arvioidaan lisäksi hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Arviointia tehdään laajan hyvinvointikertomuksen 2021–2025 painopistealueiden mukaisesti. Neljä valittua painopistealuetta ovat:

1. Kaupungin elinvoimaisuus
2. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi
3. Kokonaisvaltainen hyvinvointi eri ikäryhmissä
4. Osallisuus ja yhteisöllisyys

Vuosiraportin rinnalla on käytössä HYTE-kuntakortti, joka kuvailee lyhyesti ja tiivistetysti kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tilannetta. HYTE-kuntakortti päivitetään vuosittain vuosiraportin yhteydessä.

HAAPA VESI

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN HAAPAVEDELLÄ

HYTE-kerroin

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin toimii kannustimena kunnille laadukkaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön toteuttamisessa. HYTE-kerroin otettiin käyttöön 1.1.2023. HYTE-kertoimella halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi, sillä hyvinvoiva väestö on sekä elinvoimaisen kunnan että hyvinvointialueen edellytys.

HYTE-kertoimen suuruus määräytyy toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista. Vuonna 2025 Haapaveden HYTE-kerroin oli 65 (taulukko 1).

	2023	**2024**	**2025**
HYTE-kerroin euroa / asukas	13,3	14,6	19,9
HYTE-kerroin, 0–100	47	47	65
HYTE-kerroin, 1 000 euroa	87,6	94,8	126,9

Taulukko 1. HYTE-kertoimen kehitys vuosina 2023–2025.

Prosessi-indikaattorit

Toimintaa kuvaavat prosessi-indikaattorit mittaavat nykytilannetta. Niillä haetaan vastausta kysymykseen "Minkälaista kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on?"

Toimintaa kuvaavat indikaattorit:

- kuntajohto (5 yksittäistä indikaattoria), taulukko 2
- liikunta (5 yksittäistä indikaattoria), taulukko 3
- peruskoulut (4 yksittäistä indikaattoria), taulukko 4
- kulttuuri (1 yksittäinen indikaattori), taulukko 5

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo oli vuonna 2025 Haapavedellä 77 (asteikolla 0–100, kuva 1).

	2023	2024	2025
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo	43	57	77

Kuva 1. Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo.

Kuntajohto	2023	2024	2025	
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista.	100	100	100	
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista.	0	0	100	
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen.	0	0	100	
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.	100	100	100	
Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja.	100	100	100	

Taulukko 2. Prosessi-indikaattorit, kuntajohto. Tiedot kerätään parittomina vuosina keväällä ja julkaistaan syksyllä.

Liikunta	2023	2024	2025	
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille.	0	100	100	
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä	0	100	100	
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen.	0	100	100	
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa.	0	100	100	
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin.	100	0	0	

Taulukko 3. Prosessi-indikaattorit, liikunta. Tiedot kerätään parillisina vuosina keväällä ja julkaistaan syksyllä.

Peruskoulu	2023	2024	2025	
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä.	0	0	41	
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit.	59	59	58	
Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus.	0	0	46	
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa.	100	100	100	

Taulukko 4. Prosessi-indikaattorit, peruskoulu. Tiedot kerätään parittomina vuosina syksyllä ja julkaistaan seuraavan vuoden keväällä.

Kulttuuri	2023	2024	2025	
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä.	0	0	100	

Taulukko 5. Prosessi-indikaattorit, kulttuuri. Tiedot kerätään parittomina vuosina keväällä ja julkaistaan syksyllä.

HAAPA VESI

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Tulosindikaattorit

Tulosindikaattorit kuvaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksellisuutta väestötasolla. Niiden avulla mitataan muutosta. Tulosindikaattoreille on määritelty tavoitetasot, joiden mukaan kunnan saamat tulokset pisteytetään (taulukko 6).

Tulosindikaattoreiden keskiarvo oli vuonna 2025 Haapavedellä 52 (asteikolla 0–100, kuva 2).

	2023	**2024**	**2025**
Tulosindikaattorin keskiarvo	51	37	52

Kuva 2. Tulosindikaattoreiden keskiarvo

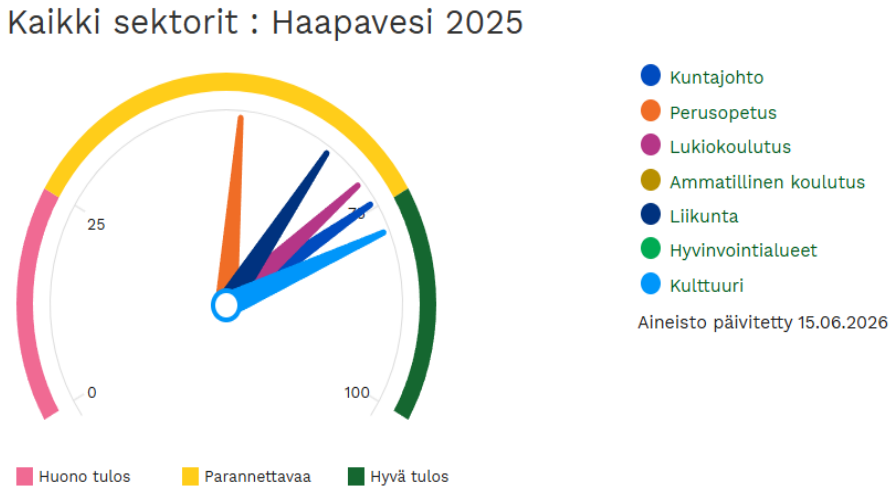
Tulosindikaattorit	**2023**	**2024**	**2025**	
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista (tavoite 5 %).	34	-	29	
Ylipaino, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista (tavoite 5 %).	17	-	-	
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17—24-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä (tavoite 5 %).	8,3	6,3	-	
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25—64-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä (tavoite 0,5 %).	0,9	0,7	1,2	
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25—64-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä (tavoite 5 %).	9,6	9,4	-	
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön (tavoite 230 hoitojaksoa).	460,9	321,3	288,4	

Taulukko 6. Tulosindikaattorit

TEAviisari

TEAviisari (kuva 3) on työväline kunnille ja kouluille. Tiedot kuvaavat terveydenedistämisaktiivisuutta eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi (taulukko 7).

Kuva 3. TEAviisari 2025

Pisteet	Haapavesi	Koko maa
Kaikki sektorit	67	72
Kuntajohto	74	87
Perusopetus	52	66
Lukiokoulutus	71	69
Ammatillinen koulutus	..	66
Liikunta	65	70
Hyvinvointialueet	..	59
Kulttuuri	78	77

Taulukko 7. TEAviisaripisteet (asteikko 0–100), päivitetty 15.6.2026.

KESKEISIMMÄT MUUTOKSET KUNTALAISTEN HYVINVOINNIN TILASSA VUONNA 2025

Elinvoima ja talous

ILON AIHEET
• Vuoden 2025 tulos ylijäämäinen • Kunnan peruspalvelut on pystytty säilyttämään • Monipuolinen yrityskanta • Vaikka rakennetyöttömyys on hieman noussut, on se edelleen melko vähäistä, myös verrattuna Pohjois-Pohjanmaahan tai koko maahan • Elinkeinoelämä säilynyt suhteellisen vakaana • Työllisyystilanne kokonaisuutena kohtuullinen alueelliseen tasoon nähden

HUOLENAIHEET
• Asukasluvun lasku • Lapsiperheiden määrä on vähentynyt • Työllisyystilanteen haasteet • Pitkäaikaistyöttömien määrä on hieman kasvanut, vaikkakin lukema on pienempi verrattuna Pohjois-Pohjanmaahan tai koko maahan • Väestön ikääntyminen   ○ huoltosuhteen nousu • Työikäisen väestön väheneminen • Muuttotappio • Taloudellinen paine pitkällä aikavälillä mm. väestörakenteen muutoksen vuoksi

Mitä pitää tehdä?

1. Pitovoiman ja vetovoiman vahvistaminen

- Panostetaan asumisen, arjen sujuvuuden ja palvelujen laatuun
- Houkutellaan erityisesti lapsiperheitä ja työikäisiä
- Kehitetään elinympäristöä ja yhteisöllisyyttä

Vaikutus: Hidastaa väestön vähenemistä ja tukee hyvinvointia laajasti.

2. Työllisyyden aktiivinen tukeminen

- Panostetaan työllisyyspalveluihin ja työllistymisen tukeen
- Erityishuomio:
  - pitkäaikaistyöttömät
  - nuoret ja osatyökykyiset
- Yhteistyö yritysten kanssa (osaajatarpeet ↔ koulutus)

Vaikutus: Parantaa toimeentuloa, osallisuutta ja terveyttä.

3. Yritystoiminnan edellytysten vahvistaminen

- Tuetaan yrittäjyyttä ja paikallista elinkeinoelämää
- Sujuvoitetaan investointeja ja yritysten kasvua
- Hyödynnetään paikallisia vahvuuksia

Vaikutus: Lisää työpaikkoja ja verotuloja → turvaa palvelut.

4. Kuntalaisten ikääntymiseen varautuminen

- Kehitetään ennaltaehkäiseviä palveluja (liikunta, osallisuus, arjen tuki)
- Tuetaan kotona asumista ja toimintakykyä
- Huomioidaan yksinäisyyden ehkäisy

Vaikutus: Vähentää palvelupainetta ja parantaa elämänlaatua.

5. Hyvinvoinnin eriytymisen ehkäisy

- Panostetaan varhaiseen tukeen:
  - varhaiskasvatuksessa
  - kouluissa
- Vahvistetaan osallisuutta ja yhteisöllisyyttä

Vaikutus: Ehkäisee pitkän aikavälin kustannuksia ja syrjäytymistä.

Tarkemmat toimenpiteet löytyvät hyvinvointisuunnitelmasta 2026–2029.

HAAPA VESI

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

ILON AIHEET
• Valtaosa oppilaista on tyytyväinen elämäänsä • Lähes kaikilla on vähintään yksi hyvä ystävä • Yksinäisyyden kokemus on harvinaista • Suurin osa kokee kuuluvansa kouluyhteisöön • Harrastaminen on yleistä (vähintään kerran viikossa harrastavat) • Koettu terveydentila on pääosin hyvä • Kiusaamista kokeneiden osuus ei ole korkea • Päivittäinen koulunkäynti sujuu pääosin hyvin

HUOLENAIHEET
• Kaikki eivät liiku riittävästi (liikuntasuositukset eivät täyty) • Osalla lapsista: ➢ aamupala jää väliin ➢ epäterveelliset elintavat • Hampaiden harjaus ei toteudu suositusten mukaisesti • Ruutuaika on kasvanut jo alakouluikäisillä • Osalla kokemus: ➢ ettei kuulu ryhmään ➢ ettei tule kuulluksi koulussa • Kiusaamista esiintyy edelleen (ei laajasti) • Pieni osa kokee yksinäisyyttä tai ulkopuolisuutta • Perhetaustan (esim. taloudelliset tekijät) vaikutukset näkyvät jo: ➢ harrastamisessa ➢ hyvinvoinnin kokemuksissa

HAAPA VESI

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Mitä pitää tehdä?

1. Vahvistetaan arjen terveitä rutiineja

- ravitsemus (aamupala, säännöllinen syöminen)
- liikunta (koulupäiviin lisää aktiivisuutta)
- suun terveys

Vaikutus: Vaikuttaa suoraan hyvinvointiin ja oppimiseen.

2. Lisätään liikkumista ja harrastusmahdollisuuksia

- matalan kynnyksen maksuttomat harrastukset
- koulun ja vapaa-ajan yhteistyö
- Harrastamisen Suomen mallin kerhot

Vaikutus: Lisää hyvinvointia ja jaksamista, vahvistaa sosiaalisia suhteita ja ehkäisee yksinäisyyttä.

3. Vahvistetaan osallisuutta ja ryhmään kuulumista

- varmistetaan, että jokainen lapsi kokee kuuluvansa joukkoon
- kehitetään vuorovaikutus- ja tunnetaitoja
- ehkäistään kiusaamista varhaisessa vaiheessa

Vaikutus: Lisää turvallisuuden tunnetta sekä vähentää kiusaamista ja ulkopuolisuutta.

4. Tuetaan perheitä varhaisessa vaiheessa

- matalan kynnyksen palvelut
- arjen tuen vahvistaminen
- eriarvoisuuden ehkäisy

Vaikutus: Ehkäisee ongelmien kasautumista sekä vahvistaa lasten arjen hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta.

Tarkemmat toimenpiteet löytyvät hyvinvointisuunnitelmasta 2026–2029.

Nuoret ja nuoret aikuiset

ILON AIHEET (NUORET)
• Valtaosa kokee olevansa tyytyväinen elämäänsä • Suurimmalla osalla on ystäviä • Koettu terveydentila pääosin hyvä tai melko hyvä • Harrastaminen edelleen yleistä • Osa kokee kuuluvansa kouluyhteisöön

HUOLENAIHEET (NUORET)
• Ahdistuneisuus ja psyykkinen kuormittuneisuus lisääntyneet • Yksinäisyyden kokemukset kasvaneet • Kaikki eivät koe kuuluvansa kouluyhteisöön • Koulupaineet ja uupumus • Kiusaamista esiintyy edelleen • Riittämätön liikkuminen ja runsas ruutuaika • Univaikeudet ja väsymys yleisiä • Epäterveelliset elämäntavat ➢ aamupalan ja koululounaan syömättä jättäminen ➢ liikunnan määrä ➢ päivittäin tupakkaa, nuuskaa tai sähkötupakkaa käyttävien nuorten määrä on noususuunnassa

ILON AIHEET (NUORET AIKUISET)

Lukio:

- Valtaosa kokee olevansa tyytyväinen elämäänsä
- Opiskelijat kokevat saavansa usein tukea opintoihin
- Kouluinnostus on noususuuntainen
- Sosiaalisia suhteita ja ystäviä on pääosin
- Koettu terveydentila keskimäärin hyvä
- Monella hyvä opiskelumotivaatio ja tavoitteellisuus

Ammattikoulu:

- Valtaosa kokee olevansa tyytyväinen elämäänsä
- Opiskelu koetaan usein käytännönläheiseksi ja mielekkääksi
- Sosiaaliset suhteet pääosin olemassa
- Osa kokee vahvaa kiinnittymistä työelämään
- Koettu terveydentila pääosin kohtalainen tai hyvä

- Koulutuksen ulkopuolella jääneiden nuorten määrä vähentynyt

HUOLENAIHEET (NUORET AIKUISET)

Lukio:

- Ahdistuneisuus ja kuormittuneisuus yleisiä
- Koulupaineet korostuvat (suoriutuminen, jatko-opinnot)
- Unen puute ja väsymys
- Osa ei liiku riittävästi
- Yksinäisyyttä esiintyy osalla opiskelijoista
- Ruutuaika runsasta

Ammattikoulu:

- Mielenterveyden haasteet ja kuormittuneisuus
- Elämäntapahaasteet:
  - vähäinen liikunta
  - epäsäännöllinen rytmi
- Tupakointi ja päihteiden käyttö yleisempää kuin lukiolaisilla
- Heikompi koulumotivaatio osalla

- Nuorisotyöttömyys nousussa

Mitä pitää tehdä?

1. Vahvistetaan nuorten mielenterveyttä ja varhaista tukea

- matalan kynnyksen palvelut kouluihin
- varhainen tunnistaminen ja tuki kouluissa ja vapaa-ajalla

Vaikutus: Vähentää oireilua ja kuormittuneisuutta sekä ehkäisee raskaampien palvelujen tarvetta.

2. Edistetään terveellisiä elämäntapoja

- liikunta, uni ja ravitsemus
- ruutuajan hallinta

Vaikutus: Parantaa jaksamista ja opiskelukykyä sekä tukee fyysistä ja psyykkistä terveyttä.

3. Vahvistetaan osallisuutta ja yhteisöllisyyttä

- ehkäistään kiusaamista
- lisätään nuorten vaikuttamismahdollisuuksia

Vaikutus: Lisää kuulumisen tunnetta sekä vähentää yksinäisyyttä ja syrjäytymisen riskiä.

4. Tuetaan koulupolkua ja tulevaisuususkoa

- opinto-ohjaus ja yksilöllinen tuki
- koulumotivaation vahvistaminen

Vaikutus: Parantaa koulussa pärjäämistä sekä vahvistaa tulevaisuudenuskoa ja osallisuutta.

5. Tuetaan nuorten arkea kokonaisvaltaisesti

- perheiden tuki
- moniammatillinen yhteistyö

Vaikutus: Tasaa hyvinvointieroja ja tukee nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Tarkemmat toimenpiteet löytyvät hyvinvointisuunnitelmasta 2026–2029.

HAAPA VESI

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Työikäiset

ILON AIHEET
• Työllisyystilanne on kokonaisuutena kohtuullinen alueelliseen tasoon nähden • Rakennetyöttömyys edelleen verrattain vähäistä • Työikäisten toimintakyky on pääosin hyvällä tasolla • Koulutustaso on pitkällä aikavälillä noussut • Palvelut ovat suhteellisen hyvin saavutettavia

HUOLENAIHEET
• Työllisyystilanne on heikentynyt viime vuosina • Pitkäaikaistyöttömyys kasvanut • Työkyvyttömyys ja työkyvyn haasteet (osalla väestöstä) • Mielenterveyden haasteet: ➢ stressi ➢ uupumus • Elintapoihin liittyvät haasteet: ➢ vähäinen liikunta ➢ ylipaino • Hyvinvoinnin erot kasvavat (työlliset vs. työttömät) • Taloudellinen epävarmuus

Mitä pitää tehdä?

1. Vahvistetaan työllisyyttä ja työelämään kiinnittymistä

- työllisyyspalvelut
- tuki pitkäaikaistyöttömille ja osatyökykyisille

Vaikutus: Lisää toimeentuloa ja osallisuutta sekä vähentää hyvinvointieroja.

2. Tuetaan työkykyä ja jaksamista

- varhainen tuki
- kuntoutus ja työkyvyn ylläpito

Vaikutus: Pidentää työuria ja vähentää sairauspoissaoloja.

3. Vahvistetaan mielenterveyden tukea

- matalan kynnyksen palvelut
- ennaltaehkäisevä työ (esimerkiksi mielekkään vapaa-ajan viettämisen mahdollistaminen, harrastusmahdollisuudet)

Vaikutus: Vähentää kuormittuneisuutta ja parantaa arjessa jaksamista.

4. Edistetään terveellisiä elämäntapoja

- liikunta, ravitsemus ja päihteiden käytön vähentäminen

Vaikutus: Parantaa terveyttä ja toimintakykyä sekä vähentää sairastavuutta.

5. Ehkäistään eriarvoistumista

- taloudellisen tuen ja palvelujen kohdentaminen
- moniammatillinen yhteistyö

Vaikutus: Tasaa hyvinvointieroja ja vahvistaa arjen turvallisuutta.

Tarkemmat toimenpiteet löytyvät hyvinvointisuunnitelmasta 2026–2029.

HAAPA VESI

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Ikäihmiset

ILON AIHEET
• Osa ikäihmisistä kokee terveytensä hyväksi tai melko hyväksi ikään nähden • Kotona asuminen onnistuu suurella osalla • Toimintakyky säilyy monella hyvällä tasolla pitkään • Moni osallistuu aktiivisesti esimerkiksi yhdistystoimintaan • Palveluja on saatavilla kohtalaisen hyvin ja niitä käytetään

HUOLENAIHEET
• Väestön ikääntyminen lisää palvelutarvetta • Toimintakyvyn heikkeneminen osalla ikäihmisistä • Yksinäisyys ja sosiaalinen eristäytyminen • Kaatumiset ja tapaturmat • Kotona asumisen haasteet toimintakyvyn heikentyessä • Hoivan ja palvelujen riittävyyteen liittyvä paine • Digitaalinen asiointi vaikeuttaa osalla palvelujen ja tiedon saavutettavuutta

Mitä pitää tehdä?

1. Tuetaan kotona asumista ja toimintakykyä

- ennaltaehkäisevät palvelut
- arjen tukipalvelut ja kuntoutus

Vaikutus: Pidentää kotona asumista sekä vähentää raskaampien palvelujen tarvetta.

2. Lisätään liikkumista ja aktiivisuutta

- ohjattu liikunta
- arjen aktiivisuuden tukeminen

Vaikutus: Parantaa toimintakykyä sekä ehkäisee kaatumisia ja sairauksia.

3. Vähennetään yksinäisyyttä ja lisätään osallisuutta

- yhteisöllinen toiminta
- järjestö- ja vapaaehtoistoiminta

Vaikutus: Parantaa mielenterveyttä sekä lisää elämänlaatua ja turvallisuuden tunnetta.

4. Kehitetään palvelujen saavutettavuutta

- lähipalvelut
- tuki digipalvelujen käyttöön

Vaikutus: Parantaa palvelujen käyttöä ja vähentää eriarvoisuutta.

5. Varaudutaan väestön ikääntymiseen

- palvelurakenteen kehittäminen
- ennakoiva suunnittelu

Vaikutus: Turvaa palvelujen riittävyyden ja parantaa kustannusten hallintaa.

Tarkemmat toimenpiteet löytyvät hyvinvointisuunnitelmasta 2026–2029.

HAAPA VESI

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

HYVINVOINTISUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN PAINOPISTEALUEITTAIN

Laajassa hyvinvointikertomuksessa valittiin hyvinvointisuunnitelmaan vuosille 2021–2025 neljä painopistealuetta.

Seuraavilla sivuilla on koottuna vuonna 2025 toteutettuja toimenpiteitä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä painopistealueittain. Tarkempi erittely hyvinvointisuunnitelman toteutumisesta on liitteessä 1.

Painopistealueet:

1. Kaupungin elinvoimaisuus

Haapavesi säilyy elinvoimaisena ja pystyy tarjoamaan hyvinvointia tukevia palveluja.

2. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi

Tuemme vanhemmuutta sekä lasten ja nuorten hyvän itsetunnon ja pärjäävyyden tunteen vahvistumista. Kiinnitämme erityistä huomiota mielen hyvinvointiin.

3. Kokonaisvaltainen hyvinvointi eri ikäryhmissä

Voin hyvin fyysisesti ja psyykkisesti. Koen toimintakykyni hyväksi.

4. Osallisuus ja yhteisöllisyys

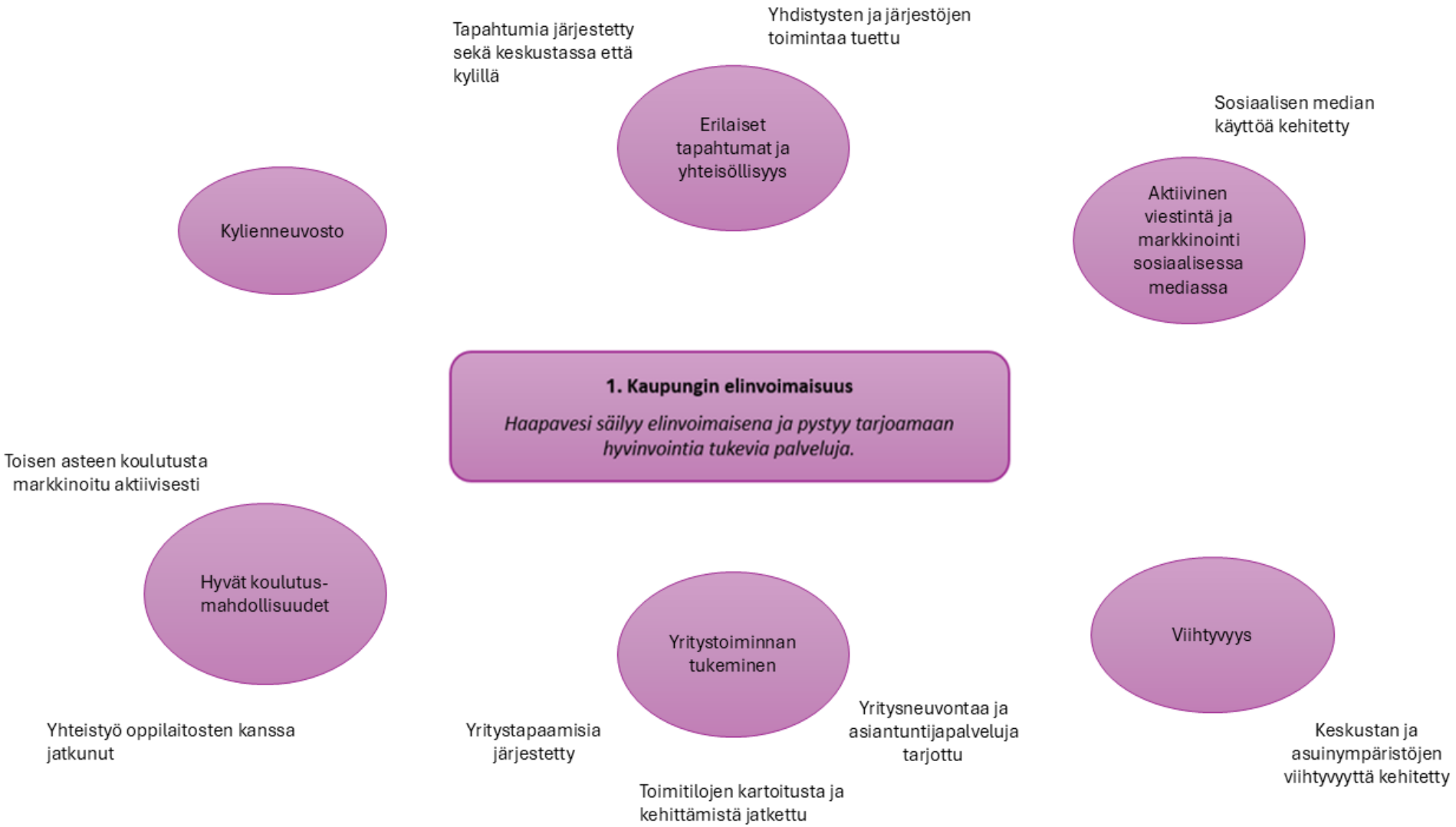
Pääsen vaikuttamaan minulle tärkeisiin asioihin. Meiltä löytyy me-henkeä.

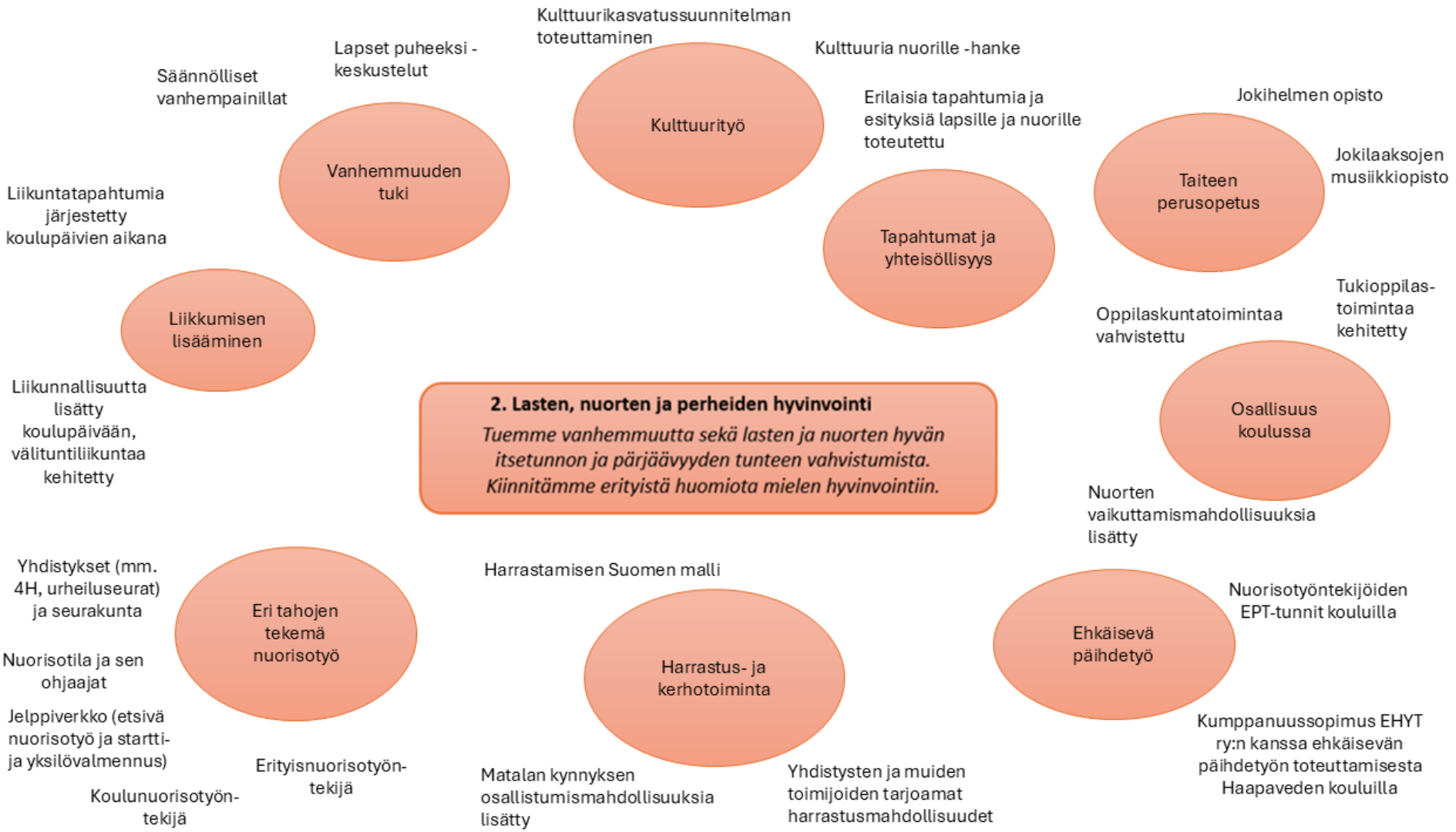
Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

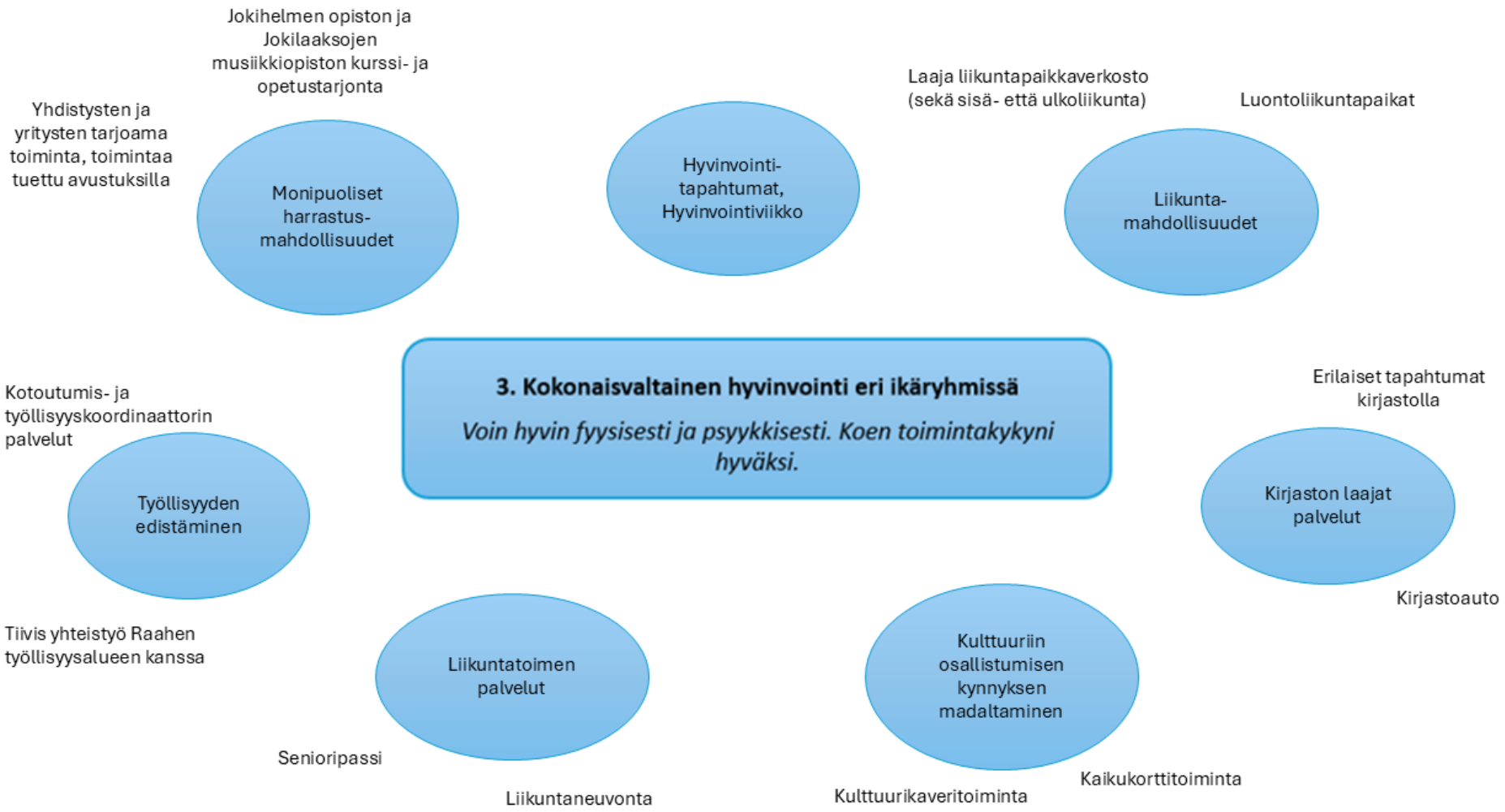
Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen painopistealueittain

Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen painopistealueittain

Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen painopistealueittain

Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen painopistealueittain

YHTEENVETO

Haapaveden hyvinvoinnin ja elinvoiman keskeisiä haasteita ovat väestökehitys, työllisyys ja yritystoiminnan toimintaedellytykset. Niihin vastaaminen on ratkaisevaa palvelujen turvaamisen, hyvinvoinnin ylläpitämisen ja kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumisen kannalta. Hyvinvoinnin edistämisessä korostuvat ennaltaehkäisy, palvelujen saavutettavuus, osallisuus ja yhteisöllisyys.

Lasten hyvinvointi on pääosin hyvällä tasolla, mutta kehittämistarpeita on erityisesti elintavoissa ja osallisuudessa. Nuorten hyvinvoinnissa korostuvat mielenterveyden kuormittuneisuus sekä elintapoihin liittyvät haasteet. Työikäisillä keskeisiä kysymyksiä ovat työllisyys, työkyky, mielenterveys ja terveelliset elintavat. Ikääntyneiden hyvinvointi on pääosin hyvää, mutta väestön ikääntyminen, toimintakyvyn heikkeneminen ja yksinäisyys lisäävät tuen tarvetta.

Vuonna 2025 hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä painotettiin yhteisöllisyyttä, osallisuutta, ennaltaehkäisevää työtä, palvelujen saavutettavuutta sekä elinvoiman ja yritystoiminnan tukemista. Toimenpiteillä vahvistettiin kuntalaisten hyvinvointia, toimintakykyä ja osallistumismahdollisuuksia kaikissa ikäryhmissä.

Joulukuussa 2025 hyväksytty hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 vastaa tässä raportissa tunnistettuihin tarpeisiin ja tukee Haapaveden kaupunkistrategian tavoitteita. Suunnitelman painopisteitä ovat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen, elinvoiman edistäminen sekä eri ikäryhmien toimintakyvyn tukeminen. Erityisesti ennaltaehkäisevä työ, mielenterveyden edistäminen, harrastusmahdollisuudet ja terveellisten elintapojen vahvistaminen nousevat keskeisiksi kehittämiskohteiksi.

LÄHTEET

Kuntalaki 410/2015, https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150410.

Terveydenhuoltolaki 1326/2010, https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326.

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi, https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/index.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, https://thl.fi.

LIITTEET

KAUPUNGIN ELINVOIMAISUUS **Haapavesi säilyy elinvoimaisena ja pystyy tarjoamaan hyvinvointia tukevia palveluja.**					
Kaupunki säilyy elinvoimaisena.					
TAVOITE	**TOIMENPITEET**	**VASTUUTAHO**	**RESURSSIT**	**AIKATAULU**	**ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN**
Kaupungin talous säilyy hyvässä kunnossa	Pysäytetään velkaantuminen talouden tasapainotusohjelman avulla	Kaupunginvaltuusto Kaupunginhallitus Kaupungin toimialat	Talouden tasapainotusohjelma	Vuosittain	Talouden tasapainotusta on tehty. Kaupunki on tehnyt myös ylijäämäisiä tuloksia.
Kylät säilyvät elinvoimaisina	Edistetään kylien elinvoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä - laaditaan kyläsuunnitelmat - kylillä on toimivat kyläyhdistykset	Elinvoimaiset kylät -hanke Hanketyöntekijä	Hankkeen tarjoamat resurssit	V. 2022–2023	Kaksi kylää laati kyläsuunnitelmat. Kyläyhdistyksille annettiin koulutusta, ohjeistusta ja materiaaleja. Kyläyhdistysten määrä on tällä hetkellä 14.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

					Hankkeen aikana tehtiin kyläsivut 14 kylälle. Vuonna 2023 tehtiin kyläturvallisuuskysely. Haapavedelle on perustettu kylienneuvosto. Kylät ovat säilyneet elinvoimaisina olosuhteisiin nähden.
Työllisyyden edistäminen	Turvataan yritysten toimintaedellytykset - yritysmyönteisyys	Elinkeinopalvelut Kaupunginvaltuusto	Olemassa olevat palvelut	Vuosittain	Yritysten määrä on ollut kasvava. Kaupungin ja yritysten välinen yhteistyö ja vuorovaikutus on ollut aktiivista. Haapavedellä työskentelee yritysasiantuntija, joka tekee tiivistä yhteistyötä yritysten kanssa. Yritystapaamisia on tehty (pois lukien vuonna 2023). Vuonna 2024 yritys-tapaamisia aloitettiin toteuttaa säännöllisesti.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	- toimitiloja tarjolla yrityksille				Yrityksille kartoitetaan sopivia toimitiloja ja mahdollistetaan yritysten pysyminen ja sijoittuminen Haapavedelle.
	Lisätään osatyökykyisten eri työllisyys-mahdollisuuksia - kehitetään yritysyhteistyötä osatyökykyisten työllistämiseksi	Elinkeinopalvelut Työllisyyspalvelut Yritykset	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kaupungin työllisyyspalvelut toteuttivat uutena palveluna tuettua työkokeilua ja tuettua palkkatukityöllistämistä. Nuorten osalta Jelppiverkko ohjaa ja valmentaa asiakkaita töihin tai kohti työelämää.
	Ollaan aktiivisesti mukana erilaisissa työllisyyshankkeissa	Työllisyyspalvelut Kaupunginhallitus	Hankkeiden tarjoamat resurssit	Vuosittain	Kaupunki on ollut aktiivisesti mukana eri työllisyyttä edistävissä hankkeissa: -Seutukunnan Tyso- ja Tilke-hankkeet -Ihimeen digi-hanke -Kylätalkkarit ja virikevieraat -hanke -Kelekka-hanke -Tahtotilasta tulokseen-hanke

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

					-Nuorten piirtämä polku-hanke 2022 ajan -Kohtaantoa -hanke Työllisyysalueet aloittivat 1.1.2025 alkaen. Joulukuussa 2025 työttömyysprosentti oli 9,6.
Laadukkaan opetuksen ja monipuolisten koulutusmahdollisuuksien turvaaminen	Turvataan Jedun kahden koulutuspisteen, lukion sekä Jokihelmen opiston ja Haapaveden opiston toiminta	Kaupunginhallitus	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Lukion opiskelijamäärä on noussut kevääseen 2025 saakka. Ammatillisten oppilaitosten opiskelijamäärä kasvoi vuonna 2025. Markkinointia on tehostettu -> hakijamäärät kasvoivat. Harrasteakatemiatoiminta aloitettiin syksyllä 2025.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Kumppanuuskampusta hyödynnetään kokonaisvaltaisesti, myös markkinoinnissa	Elinkeinopalvelut Sivistyspalvelut Haapaveden opisto Jokihelmen opisto Lukio Jokilaaksojen musiikkiopisto Jedu	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kaupunki teki myös päätöksen, että se tarjoaa 1.8.2025 lukien maksuttoman autokoulun ajo-opetuksen kaupungin toisen asteen oppilaitoksissa 1.8.2025 tai sen jälkeen opintonsa aloittaville lähiopintoina opintonsa suorittaville oppivelvollisille opiskelijoille. Kumppanuuskampuksen toiminta on ollut koronan jälkeen vähäistä, eli yhteisiä hankkeita ei ole ollut eikä yhteisiä opintoja. Oppilaitosten ja kaupungin edustajat kokoontuvat säännöllisesti yhteiseen Foorumiin.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Elinkeinoelämän ja koulutuksen vuorovaikutus pidetään avoimena ja toimivana: kaupunki, Jedu ja elinkeinoelämä toimivat yhteistyössä	Elinkeinopalvelut Jedu	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kaupunki on pitänyt koulutuksiin liittyviä infotilaisuuksia yhteistyössä Jedun kanssa. Oppisopimuskoulutuksia on järjestetty.
	Koulutus järjestetään taloudellisesti ja turvallisesti	Sivistyspalvelut Kaupunginhallitus Kaupunginvaltuusto	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	
	- uusi koulu			V. 2022	Uusi koulu otettiin käyttöön 1/2022. Uuden yläkoulu/lukion käyttöönotto on parantanut oppilaiden terveyttä ja tuonut turvallisuutta.
	- koulujen tarkastelu oppilasmäärän, talouden ja terveellisten tilojen pohjalta			Vuosittain	Kouluverkkoa tarkastellaan vuosittain valtuuston linjaaman opiskelijamäärän pohjalta.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

Kaupungin asukasmäärä säilyy ennallaan/lisääntyy.					
TAVOITE	**TOIMENPITEET**	**VASTUUTAHO**	**RESURSSIT**	**AIKATAULU**	**ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN**
Tunnettavuuden sekä pito- ja vetovoiman lisääminen	Aktiivinen kuntamarkkinointi eri kanavia ja verkostoja hyödyntäen	Hallintopalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kuntamarkkinointia on tehty aktiivisesti esimerkiksi sosiaalisen median kanavissa ja kampanjoilla.
	Asunto- ja tonttitarjonta vastaa kysyntää	Haapa-asunnot Tekninen toimi	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vapaat asunnot ja tontit selkeästi näkyvissä kaupungin nettisivuilta -> Tontit kyllä, vuokra-asuntojen listausta ei ole, mutta selkeä ohjeistus löytyy. Vaatii vielä kehittämistä, mutta toimenpiteitä on jo tehty (esim. asuntojen korjauksia).
	Pidetään kaupunki vireänä erilaisilla tapahtumilla ja harrastusmahdollisuuksilla	Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Nuorisotoimi Kirjastopalvelut Jokihelmen opisto 3. sektori Seurakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Tapahtumia on järjestetty tasaisesti pitkin vuotta, ja ne ovat tavoittaneet laajasti kuntalaisia. Haapavedellä on monipuoliset harrastusmahdollisuudet.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Viestitään aktiivisesti ja positiiviseen sävyyn, tehostetaan sosiaalisen median kanavien käyttöä - sometiimi	Kaikki toimialat Sometiimi	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Sometiimi perustettiin alkuvuodesta 2023, mutta sen toiminta ei ole lähtenyt odotetun laisesti käyntiin. Sosiaalisen median seuraajamäärät ovat kasvaneet huimasti. Positiivista viestintää tehty kaupungin toimesta. Asukasluku laskee vuosittain. Asukasluku 6 298 (31.12.2025).
Asumisviihtyvyyden edistäminen	Pyritään uudistamaan asuntokantaa	Haapa-asunnot	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kiinteistöjä on mm. myyty yksityisille, jotka kunnostavat asuntotarjontaa.
	Asuinympäristöjen viihtyvyyteen kiinnitetään huomiota	Tekninen toimi	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Viheraluetyöryhmässä otettu huomioon asuinympäristön viihtyvyys. Keskustan viihtyvyyttä on parannettu.
	Pidetään huolta asuinympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta	Ympäristöpalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Terveellisyys ja turvallisuus huomioidaan. Kaupungin yleisille uimarannoille on laadittu veden valvontatutkimusohjelma.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN HYVINVOINTI

Tuemme vanhemmuutta sekä lasten ja nuorten hyvän itsetunnon ja pärjäävyyden tunteen vahvistumista. Kiinnitämme erityistä huomiota mielen hyvinvointiin.

Vanhemmuuden ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen

TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
Vanhemmuuteen on tarjolla tukea	Säännölliset vanhempainillat kouluilla ja varhaiskasvatuksessa	Sivistyspalvelut Koulut Päiväkodit	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vanhempainiltoja on pidetty kouluilla ja varhaiskasvatuksessa säännöllisesti.
	Lapset puheeksi -keskustelut 5-vuotiaana sekä 3. ja 7. vuosiluokalla	Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Lapset puheeksi -keskustelut toteutuneet -> kyllä.
	Varhaiskasvatuksessa vasu-keskustelut säännöllisesti	Varhaiskasvatus	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Säännölliset vasukeskustelut toteutuneet -> kyllä

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Tarjotaan matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoimintaa vanhemmille, esim. MLL:n perhekahvilatoiminta	Hyvinvointipalvelut 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	MLL:n perhekahvilan toiminnassa oli tauko nuorisotilan sulkemisen vuoksi. Toiminta päästiin aloittamaan uudelleen helmikuussa 2024 Olokkarissa.
	Järjestetään teemailtoja lasten ja nuorten vanhemmille (esim. talous, ehkäisevä päihdetyö)	Hyvinvointipalvelut Nuorisotoimi 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Teemailtoja on pidetty yhteensä kolme kertaa. Yksi teemailta jouduttiin perumaan osallistujapulan vuoksi. Teemoina olivat vanhempien parisuhde, lasten ja nuorten pelaaminen sekä vanhempien oma nuoppari-ilta, jossa aikuiset pääsivät tutustumaan Haapavedellä toimiviin nuorisotyöntekijöihin.
	Tuodaan nuorisotyötä tutuksi järjestämällä Nuoppari-iltoja vanhemmille	Nuorisotoimi 3. sektori Jelppiverkko Seurakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vanhempien nuoppari-ilta järjestettiin viimeksi vuoden 2024 syksyllä.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

					Haapavesi on ollut mukana KOHDE-hankkeessa, jonka tavoitteena on vahvistaa kuntien, seurakuntien ja järjestöjen työntekijöiden osaamista lapsiperheiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.
Vuorovaikutus kodin ja koulun/varhaiskasvatuksen sekä erilaisten palvelujen välillä on sujuvaa	Ongelmatilanteissa (esim. syömishäiriöt) koulun/varhaiskasvatuksen ja kodin yhteistyö on tiivistä Tehdään tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen ja kaupungin välillä sujuvien palvelupolkujen takaamiseksi	Sivistyspalvelut Koulujen henkilökunta Varhaiskasvatuksen henkilökunta Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit Olemassa olevat resurssit	Vuosittain Vuosittain	Koulun ja varhaiskasvatuksen välillä on pidetty säännöllisesti nivelvaihepalaverit. Yhteistyö hyvinvointialueen ja kaupungin välillä on käynnistynyt ja vähitellen tiivistynyt. Erilaiset verkostot ja työryhmät ovat alkaneet toimia hyvin.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Kehitetään koulujen, Haapaveden opiston sekä 3. sektorin välistä yhteistyötä hyvinvoinnin edistämiseksi	Sivistyspalvelut Haapaveden opisto 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Koulujen, Haapaveden opiston ja 3.sektorin välillä on pidetty jonkin verran yhteisiä tapahtumia, esimerkiksi harraste-tapahtuma. Yhteistyötä on tehty myös esimerkiksi ehkäisevässä päihdetyössä.
	Järjestetään nepsy-koulutuksia lasten ja nuorten parissa työskenteleville ammattilaisille (koulu ja varhaiskasvatus)	Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Nepsy-koulutettujen henkilöiden määrä on lisääntynyt kolmesta viiteen henkilöön.
	Perhekeskustoimintaa kehitetään - laaditaan perhekeskuskäsikirja	LAPE- ja Perhekeskustyöryhmä	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain V. 2022	Perhekeskuskäsikirja laadittu -> kyllä. Perhekeskustyöryhmä on sisällytetty LAPE-työryhmään. Säännölliset kokoontumiset on aloitettu vuoden 2025 alusta. Työryhmässä on mukana myös hyvinvointialueen henkilökuntaa.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

Lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen					
TAVOITE	**TOIMENPITEET**	**VASTUUTAHO**	**RESURSSIT**	**AIKATAULU**	**ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN**
Terveellisten elämäntapojen tukeminen	Ohjataan lapsia ja nuoria terveellisten elämäntapojen pariin	Hyvinvointipalvelut Nuorisotoimi 3. sektori Jelppiverkko Seurakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Mm. Jelppiverkon valmennuksissa (yksilö-, startti- ja verkko-) tuetaan terveellisiin elämän-tapoihin.
	Välituntiliikuntaa kehitetään - mm. uuden koulun piha	Sivistyspalvelut Koulut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Välituntiliikunta on lisääntynyt erittäin paljon varsinkin yläkoulussa ja lukiossa. Koulujen pihojen uudistukset ovat aktivoineet lapsia ja nuoria välituntiliikuntaan.
	Lukiossa järjestetään liikunta-agenttitoimintaa	Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kouluissa järjestetään koulupäivän aikana tapahtuvia liikunta-tapahtumia. Liikunta-agenttitoimintaa järjestettiin tarkastelu-vuosina, mutta nyt toiminta on loppunut.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Ehkäisevä päihdetyö lasten ja nuorten parissa on säännöllistä ja tavoitteellista - järjestetään tapahtumia - päihdevalistusta kouluilla jo alakoululta lähtien	EHKÄPÄ-työryhmä	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Syksyllä 2023 yläkoululaisille pidettiin Camera obscura-tapahtuma. EPT-viikolla kaupungin nuorisotoimijat ovat pitäneet ehkäisevän päihdetyön tunteja yläkoululla. Päihdevalistusta järjestetty -> kyllä Haapaveden kaupunki solmi vuodelle 2024 kumppanuussopimuksen EHYT ry:n kanssa ehkäisevän päihdetyön toteuttamisesta Haapaveden kouluilla. Kumppanuussopimusta jatkettiin myös vuonna 2025.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	- Pakka-toiminta Tehdään kauppojen kanssa energiajuomalinjaus - sovitaan ikärajoista	Sivistyspalvelut Nuorisotoimi Hyvinvointipalvelut EHKÄPÄ-työryhmä	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Pakka-toimintaan liittyen järjestettiin päihdekysely v. 2023 sekä v. 2025. PAKKA-ostokokeet tehtiin alkuvuonna 2024. Ostokokeissa ei todettu vakavia puutteita. Ei ole toteutunut. Asiasta on käyty keskusteluja kauppojen kanssa, mutta osalla kaupoista linjaukset tulevat ylempää ja yksittäiset kaupat eivät voi vaikuttaa asiaan.
Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen	Jelppiverkko tekee etsivää nuorisotyötä Haapavedellä Kiusaamista ehkäistään ja kiusaamiseen puututaan tehokkaasti	Jelppiverkon työntekijät Sivistyspalvelut Varhaiskasvatuksen henkilökunta Koulujen henkilökunta Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit Olemassa olevat resurssit	Vuosittain Vuosittain	Etsivällä asiakkaita on ollut keskimäärin 50-60 / v. ja yksilövalmentaja +/-20 / v. Kiusaamiseen on puututtu vahvistamalla oppilas-kuntien toimintaa ja tukioppilastyötä. Kouluterveyskyselyjen mukaan kiusaaminen on vähentynyt.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Lapsilla ja nuorilla on riittävästi luotettavia aikuisia ympärillään sekä keskustelumahdollisuuksia heidän kanssaan - jatketaan v. 2020 hankkeen kautta alkaneen koulunuorisotyön toteuttamista	Nuorisotoimi 3. sektori Seurakunta Hyvinvointilautakunta	Olemassa olevat resurssit Hankkeen tarjoamat resurssit, olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Koulunuorisotyön hanke toteutunut -> kyllä. Koulunuorisotyötä on jatkettu kunnan omana toimintana hankkeen jälkeen. Nuorisotyön resurssit ovat hyvät.
	NUPS-hanke - nuorisotyön yhdenvertaistaminen hankekunnissa, alueellinen yhteistyö	Nuorisotoimi Hankkeen työntekijä	Hankkeen tarjoamat resurssit	V. 2022	Nuorisotyön perussuunnitelma laadittu -> kyllä. NUPS-hanke on jatkunut myös vuosien 2023–2025 ajan.
	Matalan kynnyksen harrastamismahdollisuus jokaiselle lapselle ja nuorelle - Harrastamisen Suomen malli	Liikuntapalvelut Nuorisotoimi Sivistyspalvelut 3. sektori Seurakunta Jokihelmen opisto	Olemassa olevat resurssit Hankkeen tarjoamat resurssit	Vuosittain	Harrastamisen Suomen mallin rahoitus on pienentynyt, minkä vuoksi kerhojen määrä on vähentynyt. Syksylle 2025 rahoitusta saatiin nostettua, jotta kerhoja voidaan käynnistää useampia.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

Lasten ja nuorten hyvän itsetunnon sekä pärjäävyyden tunteen edistäminen	Tunnetaitoja opetetaan varhaiskasvatuksesta alkaen	Sivistyspalvelut Varhaiskasvatus	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Tarkasteluvuosina ei ole ollut tunnetaito-koulutuksia, mutta tunnetaidot huomioidaan jokapäiväisessä toiminnassa.
	Positiivinen pedagogiikka	Sivistyspalvelut Koulujen henkilökunta Varhaiskasvatuksen henkilökunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Positiivinen pedagogiikka on läsnä jokapäiväisessä toiminnassa. Marraskuussa 2023 järjestettiin kaikille avoin Kaisa Vuorisen luento, joka käsitteli positiivista pedagogiikkaa.
	Nuorisotoimijat tukevat työssään hyvän itsetunnon kehittymistä ja pärjäävyyden tunteen vahvistumista	Eri toimijat	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Mm. Jelppiverkon valmennustoiminta edistää asiakkaiden sosiaalista ja itsetunnon vahvistumista.
	Vahvistetaan talousasioista sekä yhteiskunnallisista asioista keskustelua ja niiden opettamista - esim. yrityskylätoiminta	Sivistyspalvelut Koulut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Yrityskylätoimintaan osallistuu vuosittain 6. ja 9. luokan oppilaat.

Lasten ja nuorten hyvinvointitietoa seurataan ja siihen reagoidaan tehokkaasti tarvittavilla toimenpiteillä	Kouluterveyskyselyn tulokset käsitellään koulujen johtokunnissa ja vanhempainilloissa sekä hyvinvointilautakunnassa ja HYTE-työryhmässä	Sivistyspalvelut HYTE-työryhmä Hyvinvointilautakunta	Olemassa olevat resurssit	Koulu-terveys-kyselyjen toteutus-vuosina	Kouluterveyskyselyn tulokset on käsitelty hyvinvointiryhmissä sekä LAPE-, perhekeskus- ja Nuop-työryhmässä. Lisäksi tulokset on käsitelty kaikilla kouluilla vanhempainilloissa.
	Lapsivaikutusten arviointi lapsia ja lapsiperheitä koskevissa päätöksissä	Kaikki toimialat Kaupunginhallitus Kaupunginvaltuusto	Olemassa olevat resurssit	Tarpeen mukaan	Tarkastelukaudella lapsivaikutusten arviointia on tehty kahden kouluasian yhteydessä (yläkoulu ja Mieluskylän koulu).
Jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus harrastuksiin, kulttuurielämyksiin ja mielekkääseen arkeen.					
TAVOITE	**TOIMENPITEET**	**VASTUUTAHO**	**RESURSSIT**	**AIKATAULU**	**ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN**
Lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksien edistäminen, jokaisella lapsella ja nuorella on vähintään yksi harrastus	Jatketaan Harrastamisen Suomen mallia - harrastuskerhot lasten ja nuorten toiveiden mukaan	Sivistyspalvelut Nuorisotoimi 3. sektori	Hankkeen tarjoamat resurssit	Vuosittain	Harrastamisen Suomen mallin kerhot on järjestetty Haapavedellä lasten ja nuorten toiveiden mukaisesti.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Tarjotaan monipuolista kerhotoimintaa	3. sektori Seurakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Sekä seurakunnalla että 3. sektorin toimijoilla on ollut tarjolla erilaisia kerhoja lapsille ja nuorille. Jelppiverkko ohjaa asiakkaitaan harrastamisen pariin, Jelppiverkossa kokeillaan yhdessä eri lajeja ja kannustetaan harrastamaan.
	Järjestetään syksyisin harrastemessut	Liikuntapalvelut Hyvinvointipalvelut Jokihelmen opisto Kirjastopalvelut 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Harrastemessut järjestettiin syksyllä 2023 ja 2024.
	Parannetaan nuorten matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia kaupungin ja yhdistysten välisellä yhteistyöllä ja kuullaan nuorten toiveita - esim. bänditilat	Hyvinvointilautakunta Liikuntapalvelut Nuorisotoimi Jokihelmen opisto 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Tarjolla monipuolisesti harrastusmahdollisuuksia sekä lapsille että nuorille.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Tarjotaan taiteen perusopetusta	Jokihelmen opisto Jokilaaksojen musiikkiopisto	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Harrastamisaktiivisuus on korkea: v. 2025, ainakin kerran viikossa harrastavat: - 4. ja 5. lk: 84 % - 8. ja 9. lk: 77 % - lukion 1. ja 2. lk: 80 % (kouluterveyskysely) Taiteen perusopetuksen oppilasmäärät 2025: Jokilaaksojen musiikkiopisto: 185, määrä on pysynyt suhteellisen samana vuosittain. Jokihelmen opisto: 417, määrä on pysynyt suhteellisen samana vuosittain.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

Tarjotaan mielekästä tekemistä nuorille vapaa-aikana	Nuorisotalon aukioloajat ovat mahdollisimman laajat, varmistetaan tilojen terveellisyys	Hyvinvointilautakunta Nuorisotoimi	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Nuopparin kävijämäärä on pysynyt vuosittain melko samana. Nuoppari siirtyi alkuvuodesta 2024 uusiin tiloihin.
	- järjestetään 2. asteen opiskelijoille oma ilta		Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vuosien 2024–2025 aikana 2. asteen iltoja on järjestetty säännöllisesti, pääsääntöisesti 1x/kk.
	- mahdollistetaan nuorille paikka, mihin mennä koulun jälkeen		Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Nuorilla paikka, mihin mennä -> Nuoppari auki maanantaista perjantaihin ja kerran kuussa myös lauantaisin. Jelppiverkolla on ollut asiakkaille avointa Jelppikahvilatoimintaa viikoittain.
	Järjestetään tapahtumia nuorille, lisätään yhteistyötä tapahtumien järjestämisessä	Nuorisotoimi Kulttuuripalvelut 3. sektori Seurakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Tapahtumia on järjestetty eri tahojen toimesta useista. Nuoria on osallistettu tapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

					Haapaveden kaupunki sai myönteisen rahoituspäätöksen Kulttuuria nuorille -hankkeeseen, jonka myötä nuorten parissa tehtävää kulttuurityötä (ml. tapahtumat) voidaan kehittää nuorten näköiseksi. Hanke alkoi 1.4.2025.
Jokaisella lapsella ja nuorella on tasapuolinen oikeus kulttuurielämyksiin	Laaditaan kulttuurikasvatussuunnitelma	Kulttuuri- ja hyvinvointi-koordinaattori Työryhmä	Olemassa olevat resurssit	V. 2022	Kulttuurikasvatus-suunnitelma laadittu -> kyllä, suunnitelma valmistui keväällä 2023. Kulttuurikasvatus-suunnitelmaa on toteutettu aktiivisesti ja toimenpiteet ovat toteutuneet pääsääntöisesti kokonaisuudessaan.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Tarjotaan kulttuurielämyksiä kouluilla ja varhaiskasvatuksessa	Kulttuuripalvelut Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kulttuurikasvatus-suunnitelman mukaiset toteutukset aloitettiin syksyllä 2023. Konsertti joka kouluun -toiminnan konsertit on järjestetty jokaisella koululla vuosina 2024 ja 2025. Lisäksi kerran vuodessa on tarjottu myös kulttuuriesitys varhaiskasvatusyksiköihin kulttuuritoimen tuottamana. Kesäpelimannit kiertävät kesäisin esiintymässä avoinna olevissa varhaiskasvatusyksiköissä. Koulut ja varhaiskasvatusyksiköt ovat järjestäneet myös omia kulttuurielämyksiä.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Järjestetään Lasten ja nuorten kulttuuriviikot keväisin	Kulttuuripalvelut Kirjastopalvelut Jokihelmen opisto Jokilaaksojen musiikkiopisto 3. sektori Seurakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Lasten ja nuorten kulttuuriviikot on järjestetty joka vuosi keväisin. Ohjelmaa on ollut monipuolisesti eri ikäisille ja eri tahojen toimesta. Jelppiverkko tarjoaa omille asiakkailleen matalan kynnyksen osallistumis-mahdollisuuksia kulttuurielämyksiin.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

KOKONAISVALTAINEN HYVINVOINTI ERI IKÄRYHMISSÄ

Voin hyvin fyysisesti ja psyykkisesti. Koen toimintakykyni hyväksi.

Fyysisen hyvinvoinnin ja terveellisten elämäntapavalintojen edistäminen

TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
Kuntalaisten fyysisen hyvinvoinnin ja terveellisten elämäntapojen (mm. ravinto, liikunta, uni, päihteet) tukeminen	Järjestetään hyvinvointiluentoja ja -tapahtumia koskien eri aihealueita	Hyvinvointipalvelut Jokihelmen opisto 3. sektori Seurakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Erilaisia hyvinvointiin liittyviä luentoja ja tapahtumia on järjestetty melko paljon eri toimijoiden toimesta.
	Hyvinvointiviikko syksyisin	Eri toimijat	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Hyvinvointiviikko on järjestetty vuosittain aina syksyisin. Viikon aikana ohjelmaa on runsaasti eri tahojen tarjoamana.
	Lähiliikuntapaikkojen saatavuutta edistetään	Liikuntapalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Lähiliikuntapaikkoja saatavilla, käyttöaste n. 90 %.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Osallistutaan elintapaohjauksen palvelutarjottimen valmisteluun, jotta palvelutarjotin palvelee mahdollisimman hyvin kuntalaisia	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	Hankkeen tarjoamat resurssit	V. 2022	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori osallistui Pohteen elintapaohjauksen palvelutarjottimen valmisteluun. Palvelutarjotin on otettu käyttöön vuonna 2025.
Ehkäisevä päihdetyö on suunnitelmallista, vaikuttavaa ja kaikki ikäryhmät tavoittavaa	Laaditaan ehkäisevän päihdetyön suunnitelma	EHKÄPÄ-työryhmä	Olemassa olevat resurssit	V. 2023	Suunnitelma laadittu kyllä/ei -> kyllä, suunnitelma valmistui loppuvuodesta 2023.
	EHKÄPÄ-työryhmä kokoontuu säännöllisesti. Työryhmässä on kaikkien ikäryhmien edustajat.	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori EHKÄPÄ-työryhmä	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	EHKÄPÄ-työryhmä on kokoontunut säännöllisesti. Työryhmässä on kaikkien ikäryhmien edustaja. Ikäihmisten edustaja saatiin mukaan syksyllä 2024.
	Varataan ehkäisevää päihdetyötä varten budjetti vuosittain	Hyvinvointipalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Ensimmäisen kerran erillinen budjetti varattiin vuodelle 2023, ja siitä lähtien toimintaan on varattu määrärahaa kulttuuripalveluiden budjettiin sisällytettynä.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Huomioidaan ehkäisevässä päihdetyössä myös lasten ja nuorten vanhemmat esim. teemailtojen kautta	EHKÄPÄ-työryhmä	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Syksyn 2023 vanhempien teemaillassa aiheena oli lasten ja nuorten pelaaminen. Lisäksi vanhempien nuoppari-illassa 2024 huoltajille annettiin tietoa vapetuksesta.
	Hyödynnetään EHYT ry:n tarjoamia koulutuksia ja materiaaleja	EHKÄPÄ-työryhmä	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	EHYT ry:n kanssa solmittiin vuodelle 2024 kumppanuussopimus, jonka kautta järjestetään lapsille, nuorille, koulujen henkilökunnalle sekä vanhemmille oppitunteja, koulutuksia ja vanhempainiltoja. Kumppanuussopimuksen mukaiset toteutukset aloitettiin keväällä 2024. Sopimusta on jatkettu vuonna 2025. Materiaaleja on hyödynnetty jonkin verran.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

Psyykkisen hyvinvoinnin edistäminen					
TAVOITE	**TOIMENPITEET**	**VASTUUTAHO**	**RESURSSIT**	**AIKATAULU**	**ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN**
Monipuolisten harrastus-mahdollisuuksien edistäminen	Turvataan monipuoliset kansalaisopistopalvelut	Kaupunginvaltuusto Jokihelmen opisto	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	V. 2025: Kursseja 188 kpl (tunteja 3450), brutto-opiskelijoita 6914 henkilöä, netto-opiskelijoita 902 henkilöä. Kurssilaisten määrä on lisääntynyt vuoden 2025 aikana.
	Kulttuuri- ja liikuntaharrastuksia on tarjolla monipuolisesti eri ikäryhmille	Liikuntapalvelut Jokihelmen opisto Jokilaaksojen musiikkiopisto 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Haapavedellä voi harrastaa monipuolisesti sekä liikuntaa että kulttuuria.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Musiikkiopiston opintojen turvaaminen	Kaupunginhallitus Jokilaakson musiikkiopisto	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Musiikkiopiston järjestämässä opetuksessa oli mukana 185 lasta ja nuorta vuonna 2025. Määrä on pysynyt suht ennallaan vuodesta 2022 alkaen. Varhaiskasvatuksessa on aloitettu musiikki-leikkikoulutoiminta v. 2022.
	Edistetään luonnossa liikkumisen mahdollisuuksia	Liikuntapalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Luontoliikuntapaikkoja on taajama-alueilla ja kylillä, mutta ei ihan keskustan läheisyydessä.
Monipuolisten kirjastopalvelujen turvaaminen	Pidetään kirjaston aukioloajat ja kirjastoauton reitit mahdollisimman laajoina	Kirjastopalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Aukiolotunnit v. 2025: yhteensä 2080, joista henkilökunta paikalla 100 %. Kirjaston aukioloaikoja on supistettu reilusti parin viime vuoden aikana. Kävijämäärät: fyysiset käynnit/asukas 6,46, määrä on pysynyt tasaisena.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

					Kokonaislainaus v. 2025: 114 357 (josta kirjastoauto 32 543). Kokonaislainausten määrä on ollut nouseva.
	Järjestetään kirjastolla erilaisia tapahtumia	Kirjastopalvelut 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Erilaisia tapahtumia yhteensä v. 2025: 71.
	Tuodaan esille lukemisen merkitystä psyykkiselle hyvinvoinnille	Kirjastopalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kirjastolla on toiminut lukupiiri säännöllisesti. Kirjasto on toiminut tiiviissä yhteistyössä koulujen opettajien kanssa ja järjestänyt kouluille useita kirjanvinkkaus- ja kirjastonkäyttö-tapahtumia sekä toimittaa valmiiksi lainattua kirjasto-materiaalia syrjäkylien kouluille. Kirjasto etsii ja toimittaa myös varhaiskasvatuksen käyttöön kirjasto materiaalia valmiiksi lainattuna ja osin perille toimitettuna.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Hyödynnetään kirjaston lukusalia kulttuurielämysten tarjoamisessa	Kulttuuripalvelut Kirjastopalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Näyttelyiden määrä on ollut noin 10 / vuosi.
Kulttuuritoiminta on suunnitelmallista, monipuolista ja kaikki ikä- ja kohderyhmät huomioivaa ja tavoittavaa	Laaditaan kulttuurisuunnitelma ohjaamaan toteutettavaa kulttuuritoimintaa	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori Perustettava työryhmä	Olemassa olevat resurssit	V. 2023	Suunnitelma laadittu kyllä/ei -> suunnitelmaa aloitettiin laatimaan syksyllä 2024 ja sen työstämistä on jatkettu vuonna 2025.
	Tarjotaan aktiivisesti erilaisia kulttuuritapahtumia, myös matalan kynnyksen tapahtumia kaikille	Kulttuuripalvelut 3. sektori Seurakunta Jokihelmen opisto	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Haapavedellä on järjestetty monipuolisesti tapahtumia eri toimijoiden toimesta. Pääsääntöisesti ihmiset ovat lähteneet hyvin liikkeelle tapahtumiin, ja kävijämäärät ovat pikkuhiljaa nousseet koronavuosien jälkeen.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

					Kulttuuriin osallistumisen kynnystä on pyritty madaltamaan. Vuonna 2023 tehtiin päätös lähteä mukaan Pohteen organisoimaan Kaikukortti-kokeiluun (vuoden 2024 ajan). Vuoden 2025 alusta alkaen Kaikukortti otettiin pysyväksi toimintamalliksi Haapavedellä. Lisäksi Haapavedellä aloitettiin kulttuurikaveritoiminta.
	Kehitetään Kulttuurikeskus Kirnun toimintaa	Kulttuuripalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kulttuurikeskus Kirnun käyttö on lisääntynyt. Tilaa on pyritty markkinoimaan enemmän. Jokihelmen opisto käyttää tilaa aktiivisesti harjoittelussa ja esityksissä. Lisäksi tilassa on järjestetty kaupungin kulttuuri-toimen järjestämiä tilaisuuksia sekä osa esiintyjistä on vuokrannut Kirnua

					esityksiinsä. Kirnussa on järjestetty myös joitain pienimuotoisia juhlia (esim. hääjuhla).
Työkyvyn ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja edistäminen					
TAVOITE	**TOIMENPITEET**	**VASTUUTAHO**	**RESURSSIT**	**AIKATAULU**	**ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN**
Työhyvinvoinnin edistäminen ja työkyvyn ylläpitäminen	Varhaisen puuttumisen malli (Haapaveden kaupunki)	Esimiehet Työyhteisö	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Käytössä varhaisen puuttumisen malli -> kyllä
	Säännölliset henkilöstöinfot (Haapaveden kaupunki)	Esimiehet Työyhteisö	Olemassa olevat resurssit	Säännöllisesti	Henkilöstöinfojen toteutuminen -> vaihtelevasti 1–4 kertaa tarkasteluvuosien aikana.
	Henkilöstön koulutussuunnitelma (Haapaveden kaupunki)	Hallintopalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Koulutuspäivien määrä on ollut vuosittain n. 400.
	Liikuntaneuvontaa tarjolla sitä tarvitseville	Liikuntapalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Liikuntaneuvontaa saatavilla -> kyllä, liikuntapalveluiden tuottamana

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Järjestetään työhyvinvointia edistäviä tapahtumia ja luentoja	Esimiehet Työyhteisö	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kaupungin henkilökunnalle TYHY-päivät työyksiköittäin, lisäksi käytössä Smartum ja työsuhdepolkupyörät.
Työttömien hyvinvoinnin ja työllistymisen edistäminen	Kehitetään työttömien sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa tehtävää yhteistyötä	Työllisyyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vuoden 2023 aikana yhteistyö vakiintui hyvinvointialueen muutosten jälkeen työttömien terveystarkastuksen hoitajan kanssa. Lääkäriaikojen huono saatavuus on ollut haasteena asiakastyössä.
	Palveluohjaus ja asiakkaan tukena kulkeminen sekä tarpeen mukaisen verkoston kasaaminen asiakkaan tilanteen edistämiseksi	Työllisyyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Työllisyyspalveluissa toimi oma yksilövalmentaja ja työvalmentaja. Kaupungin omat työllisyyspalvelut lakkautettiin vuoden 2024 lopussa työllisyysalueiden perustamisen myötä.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

Ikäihmisten toimintakyvyn ja mielekkään arjen edistäminen, vapaa-ajan tapaturmien ennaltaehkäiseminen					
TAVOITE	**TOIMENPITEET**	**VASTUUTAHO**	**RESURSSIT**	**AIKATAULU**	**ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN**
Mahdollistetaan ikäihmisten kotona asuminen mahdollisimman pitkään	Tehdään tiivistä yhteistyötä sosiaali- ja terveyspalvelu Helmen ja 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueen kanssa	Kaikki toimialat	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Yhteistyötä on tehty tiiviisti Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa mm. viestinnässä. Yhdyspintatyöskentely on lisääntynyt.
	Tuetaan omaishoitajia mm. vertaistukitoiminnalla (MeijänTupa -hanke)	Keskipisteen Omaishoitajien hallinnoima MeijänTupa -hanke	Hankkeen tarjoamat resurssit	V. 2022–2023	MeijänTupa toimi Keskipisteen Omaishoitajien tiloissa vuoden 2023 ajan. Toiminta on jatkunut tämän jälkeen vapaa-ehtoisvoimin.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Kylätalkkari-toiminta	Työllisyyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Keskimäärin Kylätalkkari-palvelussa oli 8 käynti-kohdetta päivässä. Selvästi vilkkainta aikaa oli ns. lumityöaika joulukuusta maalis-kuuhun. Kun työtä oli vähemmän, työntekijät tekivät kaupungin avustavia tehtäviä (esim. tekninen toimi). Kylätalkkari-toiminta loppui loppuvuodesta 2024 työllisyys-palveluiden tuottamana. Järjestöjen kautta rakennetaan uusi malli. Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä v. 2025: 93,6 % Määrä on kasvanut.
Edistetään ikäihmisten toimintakykyä, ennaltaehkäistään vapaa-ajan	Tarjotaan matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia, esim. liikuntaryhmät	Liikuntapalvelut 3. sektori Jokihelmen opisto	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Erilaisia liikuntaryhmiä on tarjolla eri toimijoiden tarjoamana.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

tapaturmien syntymistä	Senioripassi - 65-vuotiaasta ylöspäin alennettu vuosimaksu uimahalliin ja kuntosalille	Liikuntapalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Senioripassien määrä on ollut noin 80–90 / vuosi.
	Esteettömyys kunnan toimintapisteissä	Kaikki toimialat	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Esteettömyys huomioidaan.
	Ikäihmiset huomioivat ulkoilureitit, esim. penkkejä reitin varrella	Tekninen toimi	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Levähdyspaikkoja tarjoavia reittejä löytyy kunnasta -> kyllä, mutta niitä voisi olla enemmän. Penkkejä lisättiin keväällä 2025 kulkuväylien varrelle.
Ikäihmisten mielekkään arjen mahdollistaminen	Tarjotaan matalan kynnyksen kulttuuripalveluja ikäihmisille - monipuolisesti ikäihmisille suunnattuja tapahtumia	Kulttuuripalvelut 3. sektori Seurakunta Jokihelmen opisto	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Ikäihmisille on järjestetty aktiivisesti toimintaa eri toimijoiden järjestämänä.
	- museon lainattavien muistelulaukkujen kokoaminen	Kulttuuripalvelut Museohanke	Hankkeen tarjoamat resurssit	V. 2022	Muistelulaukut koottu -> kyllä.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	- selvitellään hoivamuusikkotoiminnan aloittamista	Kulttuuripalvelut	Olemassa olevat resurssit	V. 2024	Hoivamuusikkotoiminta ei ole käynnistynyt. Kulttuurielämyksiä on kuitenkin tarjottu muutoin palvelutaloihin sekä kesällä 2024 myös kesäpelimannien konsertteja oli mahdollista varata sellaisten ikäihmisten koteihin, joiden osallistuminen esim. konsertteihin muutoin olisi haastavaa. Kirjastolta on käyty esittelemässä kirjaston verkkopalveluita ja e-aineistoa sekä niiden käyttöä esim. diabetesliiton ja reumaliiton jäsenkokouksissa.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

Pääsen vaikuttamaan minulle tärkeisiin asioihin. Meiltä löytyy me-henkeä.

Osallisuuden edistäminen eri ikä- ja kohderyhmissä

TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
Vahvistetaan kuntalaisten osallisuus-mahdollisuuksia kaupungin toiminnassa ja toiminnan kehittämisessä	Erilaiset kyselyt ja pika-gallupit asukkaille	Kaikki toimialat	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Erilaisia kyselyitä ja pika-gallupeita on järjestetty useampia, vastaus-aktiivisuus on vaihdellut.
	Kehitetään palautteenantokanavia	Hallintopalvelut Kunta Akkuna -hanke	Olemassa olevat resurssit, hankkeen tarjoamat resurssit	Vuosittain	Palautteenantokanavia löytyy -> kyllä.
	Kuntalaisfoorumi, kuntalaisillat	Johtoryhmä	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kuntalaisfoorumi järjestetty -> yksi kuntalaisfoorumi järjestettiin v. 2022 uuden koulun avajaisten yhteydessä.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Osallistava budjetointi	Kaupunginhallitus Kaupunginvaltuusto	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Osallistavaa budjetointia toteutettu -> kyllä, toteutettiin ensimmäisen kerran vuonna 2024 ja uudelleen vuonna 2025.
	Päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnit merkittävissä ja kuntalaisten palveluja koskevissa päätöksissä	Kaikki toimialat Kaupunginhallitus Kaupunginvaltuusto	Ennakkovaikutusten arviointi (EVA)	Vuosittain	Tehtyjen päätösten ennakkoarvioiden määrä -> 0 (YVA-menettelyt osana kaavoituspäätöksiä toteutuu). Lapsi-vaikutusten arviointeja tehty.
Kylien ja kyläläisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen	Järjestetään tapahtumia kylillä	Kyläyhdistykset Kulttuuripalvelut Elinvoimaiset kylät -hanke	Olemassa olevat resurssit, hankkeen tarjoamat resurssit	Vuosittain Elinvoimaiset kylät- hanke v. 2023	Kylillä on järjestetty aktiivisesti tapahtumia.
	Tarjotaan harrastusmahdollisuuksia kylillä	Jokihelmen opisto 3. sektori Liikuntapalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Jokihelmen opisto on järjestänyt kursseja myös sivukylillä.
	Perustetaan kyläneuvosto	Elinvoimaiset kylät -hanke	Hankkeen tarjoamat resurssit	V. 2023	Kyläneuvosto perustettu kyllä/ei -> kyllä, kylienneuvosto aloitti toimintansa keväällä 2024. Kylienneuvosto kokoontuu kahdesti vuodessa.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Kirjastoauto tarjoaa kirjastopalveluja sivukylillä	Kirjastopalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kirjastoauton kiertoviikot/vuosi: 46, määrä on pysynyt tasaisena.
Ikäihmisten sekä erityisryhmien osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen	Vanhus- ja vammaisneuvoston roolin vahvistaminen: - aloitteet ja lausunnot - jalkautuminen kyliin	Vanhus- ja vammaisneuvosto Kulttuuri- ja hyvinvointi-koordinaattori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vanhus- ja vammaisneuvoston on kokoontunut tarkasteluvuosien aikana 2–4 kertaa / vuosi. Vanhus- ja vammaisneuvosto on tehnyt yhden aloitteen (ikäihmisten liukuesteet), joka eteni toteutukseen. Kylävierailut toteutuneet -> kyllä, kylävierailuja tehtiin v. 2023 kolme. Tämän jälkeen kylävierailuista päätettiin luopua, koska niiden kautta ei tavoitettu ihmisiä. 3. sektorin toimesta on toteutettu jalkautumista kyliin (esim. diakoniatyö).

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	- toiminnan kehittäminen Varmistetaan, että tieto tavoittaa myös ikäihmiset - kuntatiedote	 Hallintopalvelut	 Määräraha varataan talousarvioon	 Vuosittain	Vanhus- ja vammais-neuvosto on ollut osatoteuttajana Vanhustenviikon juhlassa sekä kehitysvammaisten tapahtumassa. Myös muita pienimuotoisia tapahtumia on järjestetty. Vuonna 2024 jaettiin ensimmäistä kertaa Vuoden vanhus -palkinto. Ensimmäinen kuntatiedote julkaistiin helmikuussa 2025.
Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen, syrjäytymisen ehkäisy	Nuorisovaltuuston roolia vahvistetaan: - jäsenet valitaan vaaleilla - hyvinvointilautakunta tapaa nuorisovaltuuston vuosittain - nuorten jättämät aloitteet käsitellään	Nuorisotoimi Hyvinvointilautakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Nuorisovaltuusto on kokoontunut keskimäärin 4x/v. Yhteiskokous hyvinvointilautakunnan kanssa toteutunut -> kyllä, ensimmäinen pidettiin helmikuussa 2025. Nuorisovaltuusto jätti yhden aloitteen hyvinvointilautakunnalle helmikuussa 2025.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	- nuorisovaltuuston edustaja mukana kaupunginvaltuustossa, hyvinvointilautakunnassa, LAPE- ja perhekeskustyöryhmässä sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnassa				Nuorisovaltuuston edustajat em. ryhmissä -> kyllä (lukuun ottamatta LAPE- ja Perhekeskustyöryhmää).
	Nuoria kuullaan heitä koskevissa asioissa - Nuorten Piirtämä Polku -hanke (NuPiPo)	Hankkeen työntekijät	Hankkeen tarjoamat resurssit	V. 2022	Nuorten työryhmän kokouksia toteutui yhteensä 10, ja alueelliseen kyselyyn vastasi 300 nuorta. Suunniteltu infovihko alueen nuorisotoimijoille toteutui suunnitellusti.
	Nuorille suunnattuja tapahtumia pyritään järjestämään säännöllisesti ja nuoria otetaan mukaan tapahtumien suunnitteluun	Nuorisotoimi Seurakunta 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Nuorten tapahtumien on ollut vuosittain yli 10, nuorten osallistuminen tapahtumasuunnitteluun toteutunut -> kyllä.
	Jokaisella koululla toimii oppilaskunta	Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Koulujen oppilaskunnat kokoontuvat vuosittain 2–6 kertaa.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Koulujen opetussuunnitelma tukee osallisuutta ja yhteisöllisyyttä	Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- ja luokkayhteisöä v. 2023: - 4. ja 5. lk: 3,4 % - 8. ja 9. lk: 16,4 % - lukion 1. ja 2.lk: 19 % - ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. lk: 9,1 %. (indikaattoria ei ole päivitetty vuoden 2023 jälkeen)
	Kannustetaan perheitä osallistumaan varhaiskasvatukseen	Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vanhemmat ovat osallistuneet varhaiskasvatuksen tapahtumiin aktiivisesti.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

Yhteisöllisyyden ja sosiaalisten verkostojen lisääminen					
TAVOITE	**TOIMENPITEET**	**VASTUUTAHO**	**RESURSSIT**	**AIKATAULU**	**ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN**
Haapavedeltä löytyy matalan kynnyksen kohtaamispaikka, jossa asukkaat voivat kokoontua	Tarjotaan tila, jota voidaan käyttää ”kaupungin yhteisenä olohuoneena”	Hyvinvointipalvelut	Määrärahan varaaminen talousarvioon	Tila käyttöön v. 2023	Tila otettu käyttöön kyllä/ei -> kyllä, yhteisö- ja kerhotila Olokkari otettiin käyttöön alkuvuodesta 2024. Tilassa on kokoontunut yhdistysten lisäksi myös kuntalaisten oma-aloitteisia ryhmiä, jotka ovat osaltaan ehkäisseet mm. yksinäisyyttä ja lisänneet osallisuutta.
Yhdistysten ja järjestöjen toiminnan tukeminen ja mahdollistaminen	Tarjotaan yhdistyksille ja järjestöille maksuton yhdistystila	Hyvinvointipalvelut	Määrärahan varaaminen talousarvioon	Tila käyttöön v. 2023	Tila otettu käyttöön kyllä/ei -> kyllä, yhteisö- ja kerhotila Olokkari otettiin käyttöön alkuvuodesta 2024.
	Järjestetään säännöllisesti kaupungin ja kolmannen sektorin yhteisiä iltoja kaupungin toimesta	Kulttuuri- ja hyvinvointi-koordinaattori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Järjestöiltoja on pidetty 2x/v. Lisäksi on järjestetty erillisenä tapahtumana Vapaaehtoisten ilta (vuodesta 2023 alkaen).

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Tiedotetaan järjestöjä ja yhdistyksiä ajankohtaisista asioista järjestökirjeen kautta	Kulttuuri- ja hyvinvointi-koordinaattori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vuosittain järjestöille lähetetään 10 järjestökirjettä.
	Avustetaan järjestöjä ja yhdistyksiä näkyvyyden saamisessa: esitellään säännöllisesti Haapavedellä toimivia yhdistyksiä ja järjestöjä kaupungin sosiaalisen median kanavilla	Sometiimi Kulttuuri- ja hyvinvointi-koordinaattori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Yhdistysesittelyjä on tarjottu yhdistyksille ja järjestöille ja niitä on ollut vaihtelevasti (noin 2x/v.)
	Jaetaan vuosittain järjestöavustuksia	Kaupunginhallitus	Määräraha vuosittain järjestöavustuksia varten	Vuosittain	Järjestöavustuksia on jaettu vuosittain.
	Tuetaan yhdistyksiä Leader-rahoituksella toteutettavissa hankkeissa toimimalla myönnettyjen Leader-hankkeiden lainarahoittajana	Kaupunginhallitus	Olemassa olevat resurssit	Tarvittaessa	Kaupungin omarahoitusosuuksia ja väliaikaisrahoitusmalleja on käytössä. Vapaaehtoistoimijoiden jaksamisen sekä yhdistysten ja kaupungin välisen yhteistyön edistämiseksi Haapavesi lähti mukaan Jaksamisen jäljillä -hankkeeseen, joka alkoi loppuvuodesta 2024.

Ikäihmisten yksinäisyyden torjuminen	Tarjotaan mielekästä kerhotoimintaa Järjestetään ikäpolvia yhdistäviä tapahtumia ja kohtaamisia	3. sektori Seurakunta Kulttuuripalvelut Kirjastopalvelut Jokihelmen opisto 3. sektori Seurakunta	Olemassa olevat resurssit Olemassa olevat resurssit	Vuosittain Vuosittain	Kerhotoimintaa on runsaasti tarjolla ikäihmisille. Haapavedellä on järjestetty kaikille sopivia tapahtumia, joissa eri ikäpolvet ovat kohdanneet toisiaan. Lisäksi osassa kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuksissa huomioidaan eri sukupolvien kohtaaminen.
Digitaalisten valmiuksien edistäminen					
TAVOITE	**TOIMENPITEET**	**VASTUUTAHO**	**RESURSSIT**	**AIKATAULU**	**ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN**
Kuntalaisten digivalmiudet lisääntyvät	Tarjotaan matalan kynnyksen digitukea ja -neuvontaa	Kirjastopalvelut Ihimeen Digi-hanke	Olemassa olevat resurssit Hankkeen tarjoamat resurssit	Vuosittain Ihimeen Digi: v. 2022–2023	Ihimeen digi -hanke tarjosi yksilöllistä digitukea ja -neuvontaa. Hanke tavoitti n. 240 nuorta, työtöntä työnhakijaa sekä kaupungin työntekijää.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

					Kirjaston asiakaskoneet Kirjasto ylläpitää ajantasaista tietokone-kantaa, joka on tarkoitettu asiakkaiden käytettäväksi maksutta. Kirjasto tarjoaa mahdollisuuden tulostaa verkkoaineistoa ja omia dokumentteja kohtuulliseen hintaan. *Yhteispalvelupiste* Kirjasto tarjoaa tilan yhteispalvelupisteelle, jossa voi saada perustason digineuvontaa palveluiden käyttöön ja jossa voi maksutta tulostaa viranomais-dokumentteja. *Kirjaston langaton asiakasverkko* Kirjastolla tarjotaan asiakkaille langaton asiakasverkko, jota asiakkaat voivat käyttää maksutta.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

					Kirjaston maksuton perusdigineuvonta Kirjaston henkilökunta ylläpitää tiettyä digineuvonnan perustasoa ja opastaa asiakkaita perusverkko-palveluiden käytössä kirjaston asiakaskoneilla ja yhteistoimintapisteellä. Kaupungilla työskenteli digitukihenkilö, joka tarjosi digiapua ikäihmisille sekä yhdistyksille.
	Kansalaisopiston tarjoamat tietotekniikkakurssit	Jokihelmen opisto	Olemassa olevat resurssit	Tarpeiden ja toiveiden mukaan	Tietotekniikkakoulutuksia on toteutettu v. 2023 Meri-Pohjolan opistopiirin hankkeiden maksuttomina verkkokoulutuksina.
	Henkilökohtaisten digitaalisten laitteiden käyttöönotto yläkoululla	Sivistyspalvelut	Määräraha varataan talousarvioon	v. 2022–2024	Yläkoulun 7-luokkalaisille on hankittu lukuvuodelle 2022–2023 ja 2023–2024 henkilökohtainen läppäri lainaksi.

Liite 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2022–2025

	Lisätään digitaalisten laitteiden määrää alakouluilla ja varhais-kasvatuksessa	Sivistyspalvelut	Määräraha varataan talousarvioon	V. 2022–2024	Digitaalisia laitteita on yhteensä alakouluilla ja varhaiskasvatuksessa noin 450. Laitemäärän kasvattamiseen on panostettu erityisesti yläkoululla ja varhaiskasvatuksessa.
	Valokuituverkko kattavasti kaupungin asukkaiden käytettävissä	Kaupunginhallitus	Määräraha varataan talousarvioon	Aloitus v. 2023	Koko kaupungin kattavan valokuituverkon rakentaminen on aloitettu Siikaverkon toimesta. Valmistui vuoden 2025 aikana.
	Lisätään sähköisten palveluiden määrää ja saatavuutta	Kaikki toimialat Kunta Akkuna-hanke	Hankkeen tarjoamat resurssit	2021–2023	Kunta Akkunan myötä sähköisten palvelujen määrää on saatu lisättyä.

Liite 2. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman toteutuminen vuosina 2023–2025

Ehkäisevä päihdetyö Haapavedellä					
TAVOITE	**TOIMENPITEET**	**KOHDERYHMÄ**	**KOORDINOIJA**	**JÄRJESTÄJÄ**	**TOTEUTUMINEN**
Toimiva yhteistyö eri toimijoiden kesken	Kunnan moniammatillisen EHKÄPÄ-työryhmän aktiivisen toiminnan ylläpitäminen ja vahvistaminen	Kaikki kunnan asukkaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	Hyvinvointi-palvelut	EHKÄPÄ-työryhmä on kokoontunut pääsääntöisesti 4x/v. (tavoite 4-6x/v.)
	PAKKA-toiminnan toteuttaminen	Kunnan asukkaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	Eri toimijat	PAKKA-toimintaan liittyvä kysely toteutettiin vuosina 2023. Uusi kysely toteutettiin keväällä 2025 yhteistyössä Pohteen ja koko hyvinvointialueen kuntien kanssa. PAKKA-ostokokeet toteutettiin alkuvuodesta 2024.
	Erilaiset ehkäisevään päihdetyöhön liittyvät tapahtumat, esim. EPT-viikolla yhteistyössä eri tahojen kanssa	Lapset ja nuoret	Eri toimijat	Eri toimijat	EPT-viikolla on ollut tarjolla erilaista ohjelmaa.

Liite 2. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman toteutuminen vuosina 2023–2025

Osaamisen lisääminen	Pelitaito-kokonaisuus (tietoa pelaamisesta, pelaamisen haitoista ja vinkkejä pelikasvatukseen) • huoltajien ilta • henkilöstö-tilaisuus	Alakoulujen henkilökunta ja oppilaiden vanhemmat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	EHYT ry	Aloitettiin v. 2024, on toteutunut vaihtelevasti. Jatkui v. 2025.
	Juteltaisko? -kokonaisuus (keskustelua päihteistä ja tarjotaan keinoja jatkaa keskustelua kotona lapsen kanssa) • huoltajien ilta	Alakoulujen oppilaiden vanhemmat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	EHYT ry	Aloitettiin v. 2024, on toteutunut vaihtelevasti. Jatkui v. 2025
	HUBU-kokonaisuus (työkaluja ehkäisevään päihdetyöhön, tiedonjako) • huoltajien ilta • henkilöstötilaisuus	Yläkoulun henkilökunta ja oppilaiden vanhemmat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	EHYT ry	Toteutettiin v. 2024, jatkui v. 2025.
	Toisen asteen webinaarivanhempainilta	Lukiossa ja ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevien nuorten vanhemmat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	EHYT ry	Aloitettiin v. 2024, jatkui v. 2025.

Liite 2. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman toteutuminen vuosina 2023–2025

	Muut tarjolla olevat koulutukset ammattihenkilöille mahdollisuuksien mukaan Syksyisin vanhempien teemailloissa aihe liittyy ehkäisevään päihdetyöhön	Ehkäisevän päihdetyön parissa jollain tapaa toimivat henkilöt Lasten ja nuorten vanhemmat	Eri toimijat Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	Eri toimijat Hyvinvointipalvelut	Erillisiä koulutuksia ei ole järjestetty. Syksyllä 2023 teemana oli lasten ja nuorten pelaaminen ja syksyllä 2024 vanhempien nuoppari-illassa käsiteltiin vapetusta.
Laadukas ehkäisevä päihdetyö kouluilla	Pelitaito-oppitunnit (45min/ryhmä) -pelaamisen hyödyt ja haitat, pelisäännöt, turvataidot, ikärajat: keskiöissä hyötyjen ja haittojen hahmottaminen ja terveellinen arki Juteltaisko? -oppitunnit (2x45min/ryhmä) -keskustelua päihteistä ja päihteidenkäyttöön liittyvistä sosiaalisista tilanteista, keskitytään	1.–4. luokan oppilaat 5.–6. luokan oppilaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	EHYT ry EHYT ry	Aloitettiin v. 2024, on toteutunut vaihtelevasti. Jatkui v. 2025. Aloitettiin v. 2024, on toteutunut vaihtelevasti. Jatkui v. 2025.

Liite 2. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman toteutuminen vuosina 2023–2025

	erityisesti alkoholiin ja nikotiinituotteisiin HUBU-oppitunnit (75min tai 90min/ryhmä) -keskustelua päihteidenkäyttöön liittyvistä teemoista ja asenteista, keskitytään erityisesti alkoholiin, nikotiinituotteisiin ja kannabikseen Päihdeilmiö-oppitunnit (75min tai 90min/ryhmä) -keskustelua suomalaisesta päihteidenkäyttö-historiasta ja pohdintaa päihteidenkäytön syistä ja seurauksista Kunnan nuorisotyöntekijöiden EPT-tunnit	Yläkoulun oppilaat 2. asteen opiskelijat (lukio, JEDU, Haapaveden opisto) Alakoulujen ja yläkoulujen oppilaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori Nuorisotyöntekijät	EHYT ry EHYT ry Erityisnuoriso-työntekijä ja koulu-nuorisotyöntekijä	Toteutettiin v. 2024, jatkui v. 2025. Toteutettiin v. 2024 Jedulla ja Haapaveden opistolla. Lukiolla ei toteutunut päällekkäisyyksien vuoksi. Toiminta jatkui v. 2025. Nuorisotyöntekijät pitivät EPT-tunteja kouluilla.
Tiedon kerääminen	PAKKA-päihdekysely 2–4 vuoden välein	Kunnan asukkaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	Hyvinvointi-palvelut	Toteutettiin v. 2023 ja keväällä 2025.

Liite 2. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman toteutuminen vuosina 2023–2025

	HUBU-oppituntien kysely Kouluterveyskyselyt	Yläkoulun oppilaat 4.–5. luokkien, 8.–9. luokkien sekä ammattikoulun ja lukion 1. ja 2. vuosiluokan opiskelijat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori Sivistysjohtaja	EHYT ry THL	Toteutettiin v. 2024, jatkui v. 2025. Kouluterveyskyselyn vastaukset on käsitelty eri ryhmissä. Tulosten käsittelyssä on huomioitu myös päihteisiin liittyvät tulokset.
Kaikki kuntalaiset tavoittava viestintä ja tiedottaminen	Teemaviikkojen ja kampanjoiden hyödyntäminen viestinnässä Materiaalin jakaminen	Kunnan asukkaat Kunnan asukkaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	Hyvinvointi-palvelut, nuorisotoimijat, muut toimijat Hyvinvointi-palvelut, nuorisotoimijat, muut toimijat	Joitain kampanjoita on nostettu esille kaupungin somekanavilla, mm. ”Anna lapselle raitis joulu”-kampanja. Toteutettiin jossain määrin.

Pohde Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

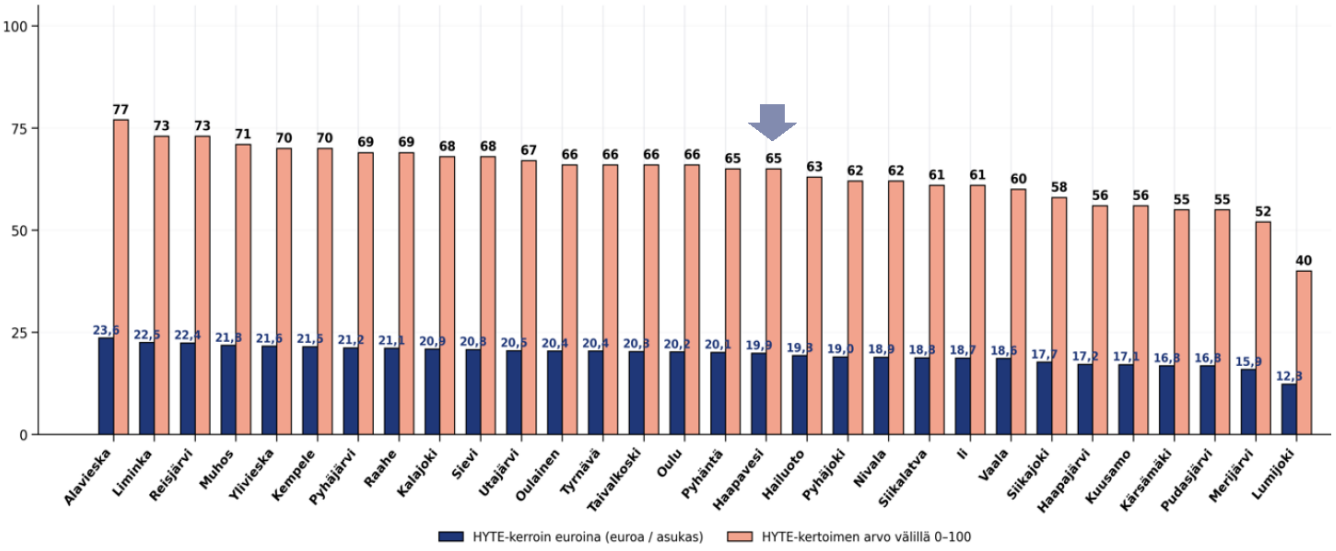
Liite 3

Hyvinvoinnin kuntakortti 2025

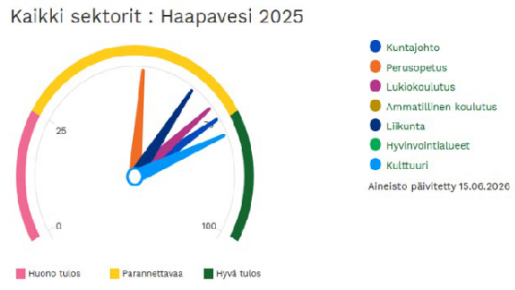
Kunnan nimi: Haapavesi

Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen kunnassa

Mitä oli kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen arvo ja euromäärä vuonna 2025?

Kuinka aktiivisesti kunta edisti asukkaiden terveyttä vuosina 2024–2025 (TEAviisari)?

	Haapavesi	Pohjois-Pohjanmaa
Kaikki sektorit 2025	67	73
Kuntajohto 2025	74	87
Perusopetus 2025	52	63
Lukiokoulutus 2024	71	66
Ammatillinen koulutus 2024	..	66
Liikunta 2024	65	75
Kulttuuri 2025	78	84

Lisätietoa asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä kunnassa

Mistä löytää lisätietoa asukkaiden hyvinvointia edistävästä työstä kunnassa?

Hyvinvointikertomus	Haapaveden kaupungin hyvinvoinnin edistämisen verkkosivu
Hyvinvointisuunnitelma	Haapaveden kaupungin hyvinvoinnin edistämisen verkkosivu
Hyvinvoinnin edistämisen verkkosivu	Haapaveden kaupungin hyvinvoinnin edistämisen verkkosivu

Keneen voi olla yhteydessä, jos haluaa lisätietoa asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä kunnassa?

Nimi	Nimike	Sähköpostiosoite	Puhelinnumero
Suvi Haikola	Hyvinvointijohtaja	suvi.haikola@haapavesi.fi	0447591248
Esa Jussila	kaupunginjohtaja	esa.jussila@haapavesi.fi	0444457000

Asukkaiden hyvinvointia edistävä yhteistyö alueen kunnan ja Pohteen välillä valtuustokaudella 2025–2029?

Mitkä asukkaiden hyvinvoinnin kuusi hyvää ja kuusi huolestuttavaa asiaa olisi tärkeintä huomioida sekä kunnan että Pohteen ennaltaehkäisevässä ja hyvinvointia edistävässä toiminnassa valtuustokaudella 2025–2029?

Hyvät asiat		Huolestuttavat asiat	
Lapset, nuoret ja lapsiperheet		**Lapset, nuoret ja lapsiperheet**	
1.	Korkea harrastusaktiivisuus	1.	Liikkumisen väheneminen ja heikentynyt fyysinen toimintakyky
2.	Lasten tyytyväisyys omaan elämäänsä ja vähäinen yksinäisyys	2.	Nuorten mielenterveyshaasteet ja ahdistuneisuus
Työikäiset		**Työikäiset**	
1.	Koulutustason nousu	1.	Työllisyystilanteen heikentyminen
2.	Pitkäaikaistyöttömyys alle maan keskitason	2.	Mielenterveysongelmat ja elintavat
Ikäihmiset		**Ikäihmiset**	
1.	Ikääntyneiden osallisuuden tukeminen mm. järjestö- ja yhteisötoiminnan kautta aktiivista	1.	Yksinäisyys
2.	Kaatumisten ehkäisyyn ja hyvinvointia tukeviin palveluihin panostettu	2.	Liikkumisen ja palvelujen saavutettavuuden haasteet

Hyvinvointia edistävä yhteistyö Pohteen ja kunnan välillä: Mitkä ovat kunnan mielestä kolme parhaiten toimivaa asiaa, jotka kunta haluaa säilyttää tulevalla valtuustokaudella? Mitkä ovat kunnan mielestä kolme tärkeintä asiaa, joihin liittyvää yhteistyötä tulisi kehittää yhdessä tulevalla valtuustokaudella?

Hyvin toimiva yhteistyö		Kehittämistä kaipaava yhteistyö	
1.	Monialainen yhteistyö lasten, nuorten ja perheiden asioissa -> tiedonkulku toimii	1.	Lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen ja palveluketjut
2.	Yhteiset palaverit sekä teemaverkostot	2.	Varhaisen tuen ja ennaltaehkäisevien palvelujen vahvistaminen kaikissa ikäryhmissä